

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Med hallänningen i fokus

Lägesbild över Hallands län ur ett socialt hållbarhetsperspektiv 2021

Med hallänningen i fokus
Rapport: 2021:15
Diarienummer: 700-9148-2021
Utvecklingsenheten, Länsstyrelsen i Hallands län

Sammanfattning

- Halland är ett län som växer. Under år 2020 hade Halland procentuellt sett den näst största ökningen i landet. Bostadsbyggandet har under en längre tid inte varit av tillräcklig omfattning för att möta den stora befolkningsökningen och alla länets kustkommuner har underskott på bostäder. Bristen på lägenheter gör det särskilt svårt för ungdomar och nyanlända att komma in på bostadsmarknaden.
- Halland har sedan lång tid tillbaka haft en längre medellivslängd än genomsnittet för Sverige, där kvinnor lever längre än männen. Den halländska vuxna befolkningen uppvisar även bättre siffror än riksgenomsnittet inom flera hälsoindikatorer, som exempelvis självupplevd god allmän hälsa och gott psykiskt välbefinnande. Härifrån går dock att se könsskillnader där kvinnor upplever psykisk ohälsa i större utsträckning än män.
- Daglig rökningen fortsätter att minska i den halländska vuxna befolkningen. Dock sticker Halland ut vad gäller statistik kring rökvanor bland gravida, spädbarnsföräldrar och barns exponering för tobaksrök. Den riskabla alkoholkonsumtionen har däremot ökat sedan den senaste mätningen där vuxna i åldern 45–64 år står för den största ökningen. Vad gäller att någon gång ha använt hasch eller marijuana har det även där skett en ökning.
- Ekonomiska förutsättningar under uppväxten har påverkan på barnens utbildning, betyg och behörighet till gymnasiet. År 2019 var det 6% av de halländska barnen (0-19 år) som levde i ekonomiskt utsatt hushåll. Jämfört med riket var det enbart ett län som visade på en lägre procentsats.
- Att klara skolan är en viktig skyddsfaktor för god hälsa. Från år 2017 fram till 2020 har det skett en ökning i andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan. Andelen flickor som är behöriga är högre än andelen pojkar. Under samma tidsperiod har andelen elever som påbörjat gymnasiet för 4 år sedan och fått sin examen/studiebevis däremot minskat.
- Arbetslösheten, oavsett om det gäller ungdomslöshet eller långtidsarbetslöshet, har ökat något de senaste åren. Andelen kvinnor som är långtidssjukskrivna på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar är högre jämfört med män.
- År 2019 var de halländska kvinnornas mediannettoinkomst 77,4% av männens mediannettoinkomst. I Halland tjänar män ca 65 000 kr mer om året än kvinnor sett till mediannettoinkomst. I Halland, men också i riket, är det fortsatt ojämn fördelning vad gäller såväl föräldrapenning vid barns födelse som tillfälligt föräldrapenning, kvinnor tar ut betydligt fler dagar än männen.
- Det totala valdeltagandet i senaste riksdagsvalet för Hallands län var 89 %. Detta är en ökning sedan 2014 och ligger högre än det totala valdeltagandet i riket.
- Sett från år 2017 till 2020 var antalet anmälda brott som lägst år 2019. Det skedde en ökning i länet 2020, men antalet anmälda brott år 2020 är ändå lägre jämfört med både år 2017 och 2018. Det är framför allt skadegörelse- och bedrägeribrott som ökat mest under 2020 jämfört med 2019, medan våldsbrotten och narkotikabrotten minskade något.

Vad gäller våld i nära relationer är mörkertalet stort och avsaknaden av statistik gör det svårt att följa utvecklingen på både regional och lokal nivå. Brottskategorierna sexualbrott och brott mot frihet och frid har stark koppling till våld i nära relationer och statistik för Halland år 2020 visar att dessa båda har ökat. Brott mot frihet och frid visar på högsta siffran sett över en 10års period.

- I den nationella trygghetsundersökningen framgår det att 80% av den vuxna halländska befolkningen tror att antalet brott ökat kraftigt eller något de senaste åren. Nästan hälften av invånarna oroar sig i stor utsträckning för brottsligheten. Det är även fler kvinnor än män som känner sig otrygga och uppger att de avstår från att gå ut på grund av otrygghet. En av tio i åldern 16-84 år oroar sig för att bli utsatt för misshandel och betydligt fler kvinnor än män uppger att de känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp. I skolundersökningen om brott framkommer det att 42% av de halländska eleverna i åk 9 utsatts för brott under de senaste tolv månaderna, samtidigt uppger 54% att de begått något brott inom samma tidsintervall. Det är stöldbrotten som sticker ut både vad gäller utsatthet och delaktighet i brott.

Utvecklingsenheten

Med hallänningen i fokus, Länsstyrelsen i Hallands län

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Innehållsförteckning	3
Inledning	5
Agenda 2030	6
Social hållbarhet	6
Länsstyrelsens sociala hållbarhetsuppdrag	7
Blomman för social hållbarhet	8
1. Lägesbild social hållbarhet	10
1.1 Generella utmaningar	11
2. Ingen fattigdom	11
Ekonomiskt bistånd	11
Ekonomiskt utsatta barn	11
3. Hälsa och välbefinnande	12
Allmän hälsa	12
Psykiskt välbefinnande	13
Alkohol, narkotika, tobak och spel	14
Barn och ungas hälsa	17
Alkohol, tobak, narkotika och spel bland unga	17
Barn och ungas uppväxtvillkor	19
Stöd till föräldrar	19
Barnhälsovård	20
4. God utbildning för alla	20
Barn inskrivna i förskola	20
Behörighet och examen	20
Eftergymnasial utbildning	21
5. Jämställdhet	21
Mediannettoinkomst	21
Förvärsarbetande kvinnor och män	22
Föräldrapenning	23
6. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	23
Arbetslöshet	23

Ungdomsarbetslöshet	24
Långtidssjukskrivna	24
Ohälsotal	24
Etablering	25
7. Minskad ojämlikhet	27
Valdeltagande och fördelning	27
Avsaknad av tillit	27
Ungdomars tillit och trygghet	27
8. Hållbara städer och samhällen.....	27
Befolkningsutveckling	27
Rätten till bostad.....	28
Bostadsmarknadslägete för nyanlända	28
Befolkning efter inrikes och utrikes födda	30
Trångboddhet och hemlöshet	31
Utsatta områden.....	32
9. Fredliga och inkluderade samhällen	32
Brottsutveckling	32
Upplevelser av brottsutveckling och otrygghet.....	33
Förtroende för rättsväsendet.....	34
Barn och ungas delaktighet och utsatthet	34
Skadegörelsebrott	35
Bedrägeribrott.....	36
Våldsbrott	36
Oro för misshandel och sexuella övergrepp	37
Våld i nära relationer.....	37
Sexualbrott	37
Brott mot frihet och frid	38
Hedersrelaterat våld och förtryck	38
Narkotikabrott	39
Referenslista.....	40

Inledning

Med hallänningen i fokus är en lägesbild över Hallands län som syftar till att ge en övergripande bild av läget i länet ur ett socialt hållbarhetsperspektiv samt vara av uppföljande karaktär. Vidare syftar lägesbilden till att främja samverkan som gynnar länets hållbara utveckling (och arbetet med att främja social hållbarhet). Den kan även fungera som ett stöd för kommunala och andra lokala och regionala aktörer i deras arbete med att följa utvecklingen och främja social hållbarhet.

Lägesbilden bygger på indikatorer som Utvecklingsenheten bedömt som relevanta i arbetet med att beskriva läget i länet ur ett socialt hållbarhetsperspektiv på ett övergripande plan. Utvecklingsenheten har valt ut indikatorer för samtliga uppdragsområden utifrån kraven 1: aktualitet, 2: vara av beskrivande karaktär och 3: att kunna följas över tid. Lägesbilden bör därmed tolkas som övergripande och beskrivande ur ett socialt hållbarhetsperspektiv då den inte är av fördjupande eller analyserande karaktär.

Indikatorer som ligger till grund för lägesbilden är hämtade från diverse databaser och rapporter, däribland indikatorlabbet, Kolada, Statistiska centralbyrån, Brottsförebyggande rådet, Hälsa på lika villkor med flera och med utgångspunkt i de globala målen för Agenda 2030. Resultatet och indikatorerna redovisas under det respektive globala mål som de syftar till att påverka för en hållbar utveckling.

Agenda 2030

Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.¹ Se figur 1 nedan.

Figur 1. De globala målen för hållbar utveckling.

Social hållbarhet

Att arbeta med social hållbarhet handlar i sin enklaste form om att skapa platser där människor trivs och kan leva ett gott liv. Social hållbarhet sätter människan i fokus och handlar om våra mänskliga rättigheter. Ett socialt hållbart samhälle är inkluderande, jämlikt och tolerant². Det är ett samhälle där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. Social hållbarhet är av avgörande betydelse för det demokratiska samhället och är helt nödvändig ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Ett socialt hållbart samhälle tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget (resilient) och tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina³.

En förutsättning för social hållbarhet är att det råder en samsyn kring vad ett välfärdssamhälle ska erbjuda och att det som erbjuds:

- tillgodoser alla människors grundläggande behov och att de mänskliga rättigheterna säkerställs
- bidrar till att alla människor är inkluderade – oavsett kön, utbildnings- och inkomstnivå, social status, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, bostadsort, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck, ålder och

¹ UNDP, Globala målen och Regeringskansliet (u.å) - Agenda 2030 och globala målen

² Ramboll Sverige (u.å) – social hållbarhet

³ Folkhälsomyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner (u.å) – mötesplats social hållbarhet

funktionsnedsättning

- anpassas och utformas utifrån de grupper som har störst behov

Länsstyrelsens sociala hållbarhetsuppdrag

Länsstyrelsen Hallands verksamhetsplan utformas utefter den globala hållbarhetsagendan, Agenda 2030. Länsstyrelsen har uppdrag inom agendans samtliga 17 mål och samlar dem inom fem tematiska områden: Ett hållbart samhällsbyggande, Ett jämlikt och jämställt Halland, Ett robust och motståndskraftigt län, Ett län med begränsad klimatpåverkan och god klimatkvalitet, och Ett län med kraft att verka och utvecklas. Med Agenda 2030 som utgångspunkt vill Länsstyrelsen stärka samverkan med länets många aktörer, till gagn för länets utveckling med avstamp i Hallands utmaningar och bidra till ökad kunskap och konstruktiva lösningar. Länsstyrelsens planering sker med utgångspunkt i visionen: *”en kompetent och tillgänglig myndighet nära hallänningen och med länets hållbara utveckling i fokus”* och utgår från den statliga värdegrunden och ett tillitsbaserat förhållningssätt för såväl medarbetare som ledning⁴.

Grunden för Länsstyrelsens verksamhet är EU:s regelverk och svensk lagstiftning. **Länsstyrelsen är regeringens företrädare och statens samordningsorgan i länet.**

I Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion sammanfattas regeringens syfte med länsstyrelsen och grundidén om den statliga länsförvaltningen.

På Utvecklingsenheten på Länsstyrelsen i Hallands län ingår uppdragen inom social hållbarhet och även kommunikationsfunktionen för myndigheten. Uppdragen behandlar de sociala samhällsutmaningarna som till exempel jämställdhet, integration, mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation, brottsförebyggande, nationella minoriteter, alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS), föräldraskapsstöd och mänskliga rättigheter. Med utgångspunkt i enhetens modell för social hållbarhet som benämns *Blomman* och de globala målen i Agenda 2030, har denna övergripande lägesbild ur ett socialt hållbarhetsperspektiv över Hallands län tagits fram.

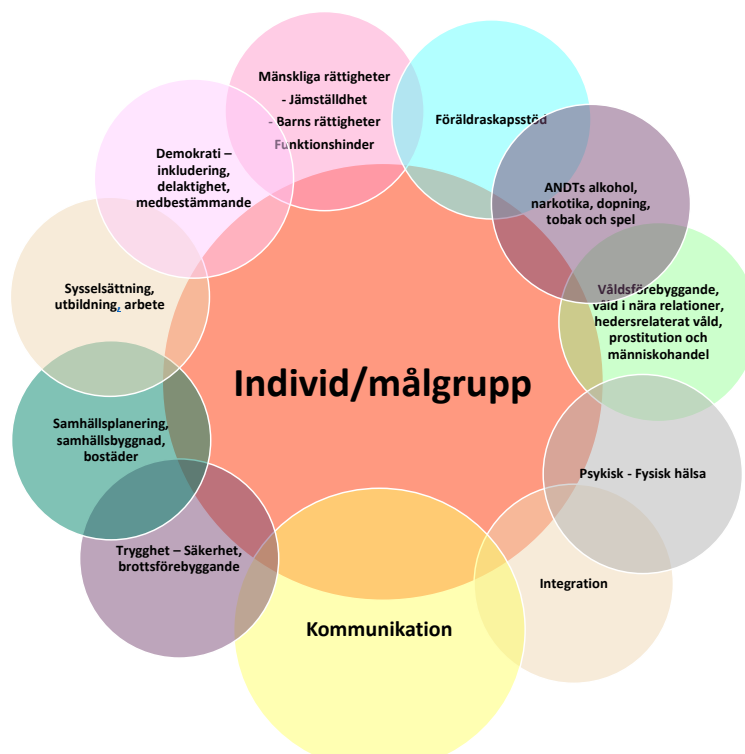
⁴ Länsstyrelsen i Hallands län (2021) – verksamhetsplan 2021

Figur 2. Bild på några av medarbetarna på utvecklingsenheten.

Blomman för social hållbarhet

Modellen för arbetet med social hållbarhet på Länsstyrelsen i Hallands län benämns Blomman för social hållbarhet. Med blomman och blombladen illustreras vikten av att inkludera samtliga uppdrag i arbetet med att främja social hållbarhet med individen och målgrupper (hallänningarna) i fokus. Se figur 3 nedan.

Figur 3. Blomman för social hållbarhet.

Syftet med modellen är att, i samverkan, främja arbetet för social hållbarhet i Hallands län. Detta genom att modellen tydliggör hur de olika uppdragen samspelar med varandra och gemensamt för oss närmre målet och helheten. Vidare motverkar modellen även ”stuprörsarbete”. Blombladen illustrerar de olika aspekterna och våra uppdrag inom social hållbarhet, som till exempel integration, våld i nära relationer, ANDT, jämställdhet och mänskliga rättigheter. Dessa områden överlappar varandra och kan innebära både orsaker och konsekvenser av/för varandra.

Riksdag och regering är de som beslutar om lagar, strategier, mål och handlingsplaner för respektive uppdrag. Dessa i sin tur omvandlas utifrån regionala och lokala kontexter och verkställs på kommunal nivå av olika aktörer. Blombladen ska illustrera vikten av att inkludera olika aktörer och arenor i arbetet. Länsstyrelsen i Hallands län och Region Halland stöttar och driver det regionala arbetet i samverkan. Blomman för social hållbarhet går också att använda som en modell för samverkan.

1. Lägesbild social hållbarhet

Figur 1.1 Karta och beskrivning av Hallands län.

Halland är ett av Sveriges snabbast växande län och präglas av stort bostadsbyggande och omfattande investeringar i infrastruktur som järnvägar, vägar, hamnar, stamnät och vindkraftsparker. Samtidigt är Halland ett starkt skogs- och jordbrukslän med värdefulla och attraktiva kultur- och naturmiljöer. Ringhals kärnkraftverk ställer särskilda krav på länets samhällsbyggande och krisberedskap. Halland ligger nära kontinenten och har stor transittrafik. Länet har också ett utsatt läge vid Västerhavet och många åar och vattenverksamheter. Det betyder att investeringar i bostäder och infrastruktur måste ske med

stor hänsyn till miljö, hälsa och social hållbarhet. För att stärka förutsättningarna för en långsiktigt hållbar utveckling arbetar Länsstyrelsen proaktivt och strategiskt, bland annat genom kunskapsunderlag, rådgivning och dialog⁵.

1.1 Generella utmaningar

Hallands län har ett attraktivt och strategiskt läge vid kusten, erbjuder bra tillväxtförutsättningar och har under lång tid haft en stadigt ökande befolkning. Utvecklingen i länet rymmer dock även en hel del utmaningar som behöver mötas för att säkra en långsiktigt hållbar utveckling. Liksom i övriga Sverige finns i Halland ojämlika och ojämställda livsvillkor, hälsorisker, en landsbygd som förlorar service och invånare, bostadsbrist, säkerhetspolitisk oro, och växande hot mot klimat och miljö. Den starka tillväxten ställer stora krav på hållbart samhällsbyggande. Det behövs fler jobb och bostäder, både i tätorter och på landsbygden, en ökad social delaktighet, insatser för klimatomställning och klimatanpassning, bibehållande av åkermark och förbättrad miljö som vi vårdar för allas nytta. Inom flera av dessa områden har Länsstyrelsen en central roll. Inom länsstyrelsens uppdrag fattas beslut i många olika frågor som rör samhällets utveckling. Vår uppgift är att väga samman olika perspektiv samt ta hänsyn till komplexa sammanhang. I vår verksamhet strävar vi efter att, med riksdagens och regeringens beslut som grund, bli ännu bättre på att förena bevarande och utveckling och också bidra till ett inkluderande och hållbart samhälle där alla är delaktiga. Utifrån nämnda utmaningar grundar Länsstyrelsen Halland sin verksamhetsplanering för 2021 i Agenda 2030 för att nå en hållbar utveckling i länet och arbetet ställer höga krav på samverkan mellan de olika områdena för att alla tre perspektiv på hållbarhet ska vägas in⁵.

2. Ingen fattigdom

Mål 1 – Ingen fattigdom. *Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär även brist på frihet, inflytande, hälsa, utbildning och säkerhet. Det brukar kallas för multidimensionell fattigdom. Idag lever 1,3 miljarder människor i multidimensionell fattigdom och av dessa är hälften under 18 år.*

Ekonomiskt bistånd

Andelen vuxna i Halland som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd var 3,3% under år 2018 och 2019. Andelen vuxna biståndsmottagare i Halland med långvarigt ekonomiskt bistånd (bistånd under 10–12 månader under året) var år 2020 1,1%, ingen skillnad i andel mellan män och kvinnor, vilket också är en liten ökning sedan år 2018 då siffran låg på 0,9%⁶.

Ekonomiskt utsatta barn

Under 2019 var det 6% av de halländska barnen och ungdomarna i åldern 0–19 år som levde i ekonomiskt utsatta hushåll. Under år 2017 och 2018 var motsvarande siffra 5,6%. Jämfört med riket var det bara Norrbottens län som låg lägre, 5,5%. Med ekonomiskt utsatta avses hushåll med låg inkomst eller ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag)⁷.

De ekonomiska förutsättningarna under uppväxten inverkar på barnens utbildning, betyg och

---

⁵ Länsstyrelsen i Hallands län (2021) – verksamhetsplan 2021

⁶ Kolada (u.å) – ekonomiskt bistånd, andel

⁷ Kolada (u.å) – Öppna jämförelser – folkhälsa

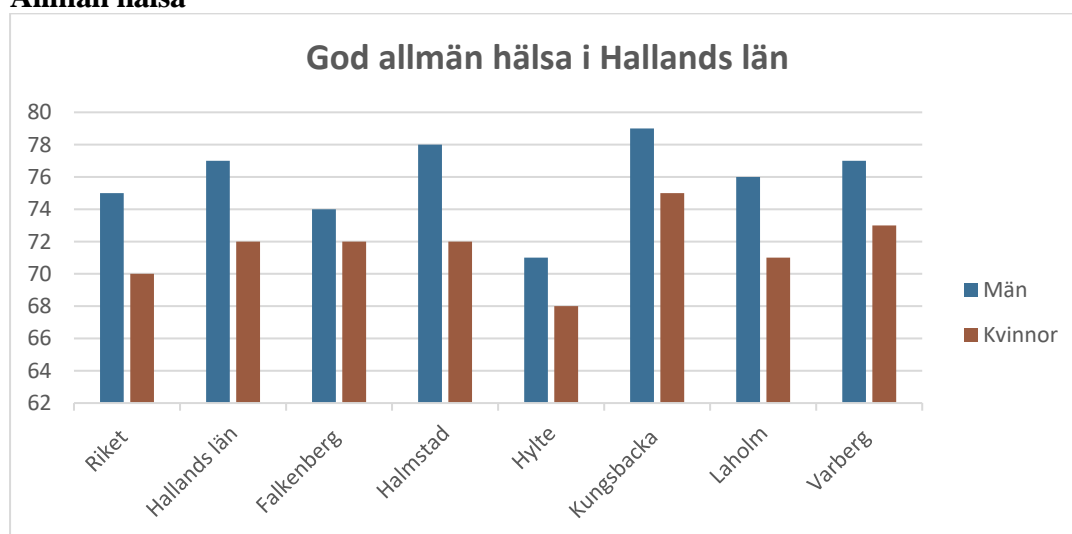
behörighet till gymnasiet. Barn som växer upp under ekonomiskt utsatta förhållanden får ofta en lägre utbildningsnivå än de barn som inte växer upp under dessa förhållanden. Framtida möjligheter på arbetsmarknaden, inkomster och möjligheter på bostadsmarknaden påverkas och de kan få svårare att delta i samhällsgemenskapen, självkänslan påverkas och företagsamheten sjunker. Risken för att de själva får ekonomiska problem och behöver försörjningsstöd som vuxna är högre och de blir i lägre utsträckning höginkomsttagare⁸.

3. Hälsa och välbefinnande

Mål 3 – god hälsa och välbefinnande. *Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling.*

Folkhälsa är ett samlingsbegrepp för hela befolkningens hälsotillstånd. Det handlar om såväl hälsa som ohälsa. Begreppet gäller både nivån, exempelvis medellivslängden i befolkningen, och fördelningen av hälsa, exempelvis medellivslängden i olika grupper i befolkningen. En god folkhälsa innebär att hälsan är så god och så jämnt fördelad som möjligt bland olika grupper i samhället. Hälsan i befolkningen formas genom ett samspel av faktorer som individen själv bär på, som arv, men även livsvillkor, levnadsförhållanden och levnadsvanor. Folkhälsan påverkas också av politiska beslut, samhällets organisation och resurser, och individens förutsättningar att fatta beslut som gynnar hälsan och åldersstrukturen i befolkningen⁹.

Allmän hälsa

Figur 3.1 Allmän hälsa uppdelat efter kön i Hallands län kommuner samt riket.

I figur 3.1 ovan beskrivs rikets, Hallands län och samtliga kommunernas allmänna hälsa utifrån redovisningen som bygger på frågor i Nationella folkhälsoenkäten 2020 – hur bedömer du ditt allmänna tillstånd? I Hallands län uppgav 72 % av kvinnorna och 77 % av männen att de har en bra eller mycket bra hälsa. I riket är motsvarande siffra 70 % för kvinnorna och 75 % för männen. Bland kommunerna är det invånarna i Kungsbacka som

⁸ Region Dalarna (2017) – Samling för social hållbarhet i Dalarna, delrapport 1

⁹ Folkhälsomyndigheten (u.å) – vad är folkhälsa?

bedömer sitt allmänna tillstånd högst och invånarna i Hylte som bedömer sitt lägst¹⁰.

I Hallands län uppger 6 % av kvinnorna och 5 % av männen att de har en dålig eller mycket dålig hälsa. Jämfört med riket är det 7 % av kvinnorna som uppger en dålig hälsa. Rikets män ligger på samma nivå som de halländska männen. I de halländska kommunerna är det högst andel män i Hylte som svarat att de har en dålig eller mycket dålig hälsa. Motsvarande gäller för kvinnor i Hylte, Falkenberg och Varberg¹⁰.

Fysisk hälsa

I undersökningen *Så mår vi i Halland*¹¹ framgår det att en hög andel av Hallands befolkning är fysiskt aktiva (66 % av männen och 67 % av kvinnorna), detta avtar dock med stigande ålder. Jämfört med riket är hallänningen något mer fysiskt aktiva. Denna skillnad är framför allt påtaglig för åldersgruppen 65–84 år. Personer med lång utbildning är vidare fysiskt aktiva i högre utsträckning jämfört med de med kortare utbildning (65% respektive 45%). Utbildningslängden verkar däremot inte spela någon större roll när stillasittandet studeras.

Medellivslängd

Hallands län har landets längsta medellivslängd. För kvinnor i Halland är medellivslängden 85,1 år och för män 82,1 år. Motsvarande siffror i riket är 84,3 år för kvinnor och 80,8 år för män¹².

Psykiskt välbefinnande

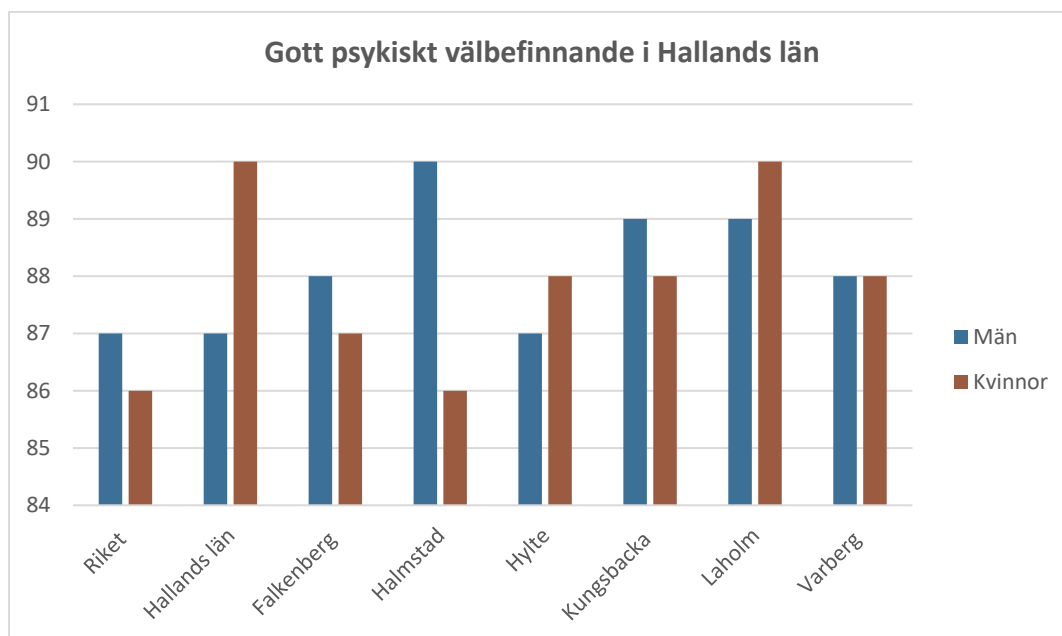
I figur 3.2 nedan framgår rikets, Hallands län och samtliga kommuners psykiska välbefinnande. Frågan som handlar om gott psykiskt välbefinnande avser hur de svarande upplevt sin situation de senaste två veckorna och innefattar påståenden som: jag har haft en positiv syn på livet, jag har känt att jag varit till nytta, jag har känt mig lugn och jag har hanterat problem på ett bra sätt. I Hallands län uppgav 90 % av kvinnorna och 87 % av männen att de har ett gott psykiskt välbefinnande. Jämfört med riket är det 86 % av kvinnorna och 87 % av männen som uppger att de har ett gott psykiskt välbefinnande¹⁰.

---

¹⁰ Folkhälsomyndigheten 2020 – nationella folkhälsoenkäten – hälsa på lika villkor

¹¹ Region Halland (2018) – så mår vi i Halland

¹² Regionfakta (u.å) – Hallands län - medellivslängd

Figur 3.2. Gott psykiskt välbefinnande uppdelat efter kön i Hallands län kommuner samt riket.

Ängslan, oro eller ångest

Vidare framgår det att 40 % av kvinnorna och 31% av männen i Halland under år 2020 uppgav att de lider av ängslan, oro eller ångest. I riket är motsvarande siffror 48% bland kvinnor och 33 % bland män¹³.

Själv mord

Av Dödsorsaksregistret framgår det att 9,9 kvinnor per 100 000 invånare och 19,6 män per 100 000 invånare i Halland har begått självmord. I riket är motsvarande siffra för kvinnor 8,2 per 100 000 invånare och 20,5 för män per 100 000/invånare¹⁴.

Alkohol, narkotika, tobak och spel

Tobak, alkohol och narkotika står för en stor andel av orsakerna till ohälsa, sjukdom och för tidig död. I Sverige är tobak den näst största riskfaktorn för tidig död och skador, efter högt blodtryck. Riskabel alkoholkonsumtion är den femte största riskfaktorn för män¹⁵.

Tobak och snus

Både i Halland och riket i stort har den dagliga rökningen minskat avsevärt. Bara sedan 2000-talets början har daglig rökningen halverats. I Så mår vi i Halland framgår det att 5 % av männen och 8 % av kvinnorna i Halland rökte dagligen år 2018, för riket är motsvarande siffror 7% för såväl män som kvinnor. Det finns även skillnader i andel daglig rökare kopplat till utbildningsnivå där färre med lång utbildning röker dagligen. Vidare uppges 20% av männen och 3% av kvinnorna snusa dagligen i Hallands län och i riket är det motsvarande

¹³ Folkhälsomyndigheten (2020) – nationella folkhälsoenkäten – hälsa på lika villkor

¹⁴ Socialstyrelsen (u.å) – dödsorsaksregistret

¹⁵ Region Halland (2018) – Så mår vi i Halland

19% av männen och 4% av kvinnorna¹⁶.

Tobakstillsyn

Inom arbetet för hantering av tobaksärenden har samtliga kommuner i Hallands län en tillsynsplan där detaljhandeln tillsynas enligt lagen om tobak och liknande produkter sedan år 2012. Under år 2019 genomfördes 174 tillsynsbesök över försäljningsställen för tobak i Hallands län. Jämfört med 2018 är detta en minskning med 13 %¹⁷. Den 1 juli år 2019 trädde lagen om tobak och liknande produkter i kraft och det innebär att det blev tillståndsplikt för att sälja tobak till skillnad mot tidigare då det enbart krävdes en anmälan. Under år 2020 minskade tillsynsbesöken ytterligare och det genomfördes 45 besök, vilket innebär en minskning på 74% jämfört med år 2019.

Dödlighet i lungcancer

Antal dödsfall med diagnosen malign tumör i bronk och lunga som underliggande eller bidragande dödsorsak per 100 000 invånare 15 år eller äldre i Hallands län år 2020 låg på 40,9. Antalet är högre jämfört med riket som låg på 40,4 år 2020. Jämfört med år 2019 så har antalet ökat för Hallands län, år 2019 låg antalet på 36,5. En ökning har också skett för riket¹⁸.

Riskabel alkoholkonsumtion

I Så mår vi i Halland¹⁹ framgår det att 19% av männen och 14 % av kvinnorna hade en riskabel alkoholkonsumtion i Hallands län år 2018, vilket är en ökning jämfört med undersökningen år 2014 (ökning med 6% för kvinnorna och 2% för männen). För riket låg motsvarande siffra på 20% för männen och 13% för kvinnorna år 2018. Det finns även skillnader i den riskabla alkoholkonsumtionen mellan olika åldersgrupper, trots att åldersgruppen 18–29 år har minskat sin riskabla alkoholkonsumtion betydligt över tid konsumerar de fortfarande mest jämfört med de andra åldersgrupperna. Andel 45–64-åringar med riskabel alkoholkonsumtion har ökat markant år 2018 jämfört med tidigare undersökningar i Halland. Det går inte att se några större skillnader vad gäller utbildningsnivå.

Riskabel alkoholkonsumtion:
om du dricker 14 eller fler glas per vecka om du är man eller 9 eller fler glas per vecka om du är kvinna.

Dödlighet i alkoholindex

Antal dödsfall med explicit alkoholdiagnos som underliggande eller bidragande dödsorsak per 100 000 invånare 15 år och äldre var i Hallands län år 2019 på 19,9. Antalet är lägre jämfört med riket som låg på 23,1 år 2019. Sedan år 2015 har utvecklingen haft en succesivt nedåtgående trend i Hallands län²⁰.

¹⁶ Region Halland (2018) – Så mår vi i Halland

¹⁷ Indikatorlabbet (u.å) – Tillsynsbesök tobak försäljningsställen

¹⁸ Indikatorlabbet (u.å) – Dödlighet i lungcancer

¹⁹ Region Halland (2018) – Så mår vi i Halland

²⁰ Indikatorlabbet (u.å) – Dödlighet i alkoholindex

Alkoholtillsyn

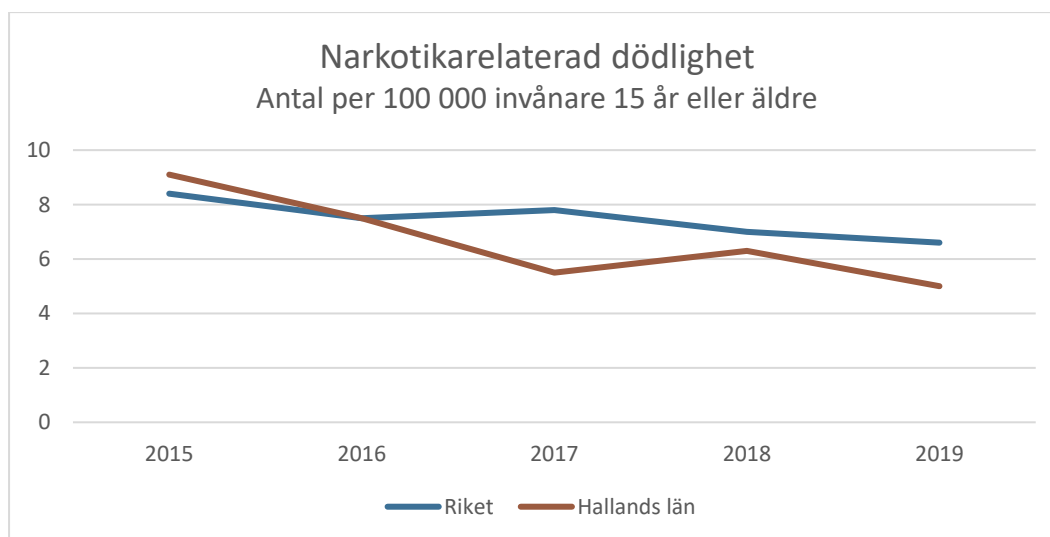
Inom arbetet för hantering av alkoholärenden har samtliga kommuner i Hallands län en tillsynsplan där detaljhandeln tillsynas enligt alkohollagen. I Hallands län år 2020 genomfördes det 284 tillsynsbesök vad gäller försäljningsställen med stadigvarande serveringstillstånden, totalt fanns det 451 ställen med stadigvarande serveringstillstånd i Hallands län år 2020. Under år 2019 fanns 445 stadigvarande serveringstillstånd i länet, vilket är färre än 2020, och antalet tillsynsbesök som genomfördes år 2019 var 517 vilket innebär att tillsynsbesöken för år 2020 har minskat med 45 %.

Hasch och marijuana

I Så mår vi i Halland²¹ framgår det att det under år 2018 var 14% av männen och 7% av kvinnorna som någon gång testat hasch eller marijuana i Hallands län, vilket är en ökning jämfört med undersökningen år 2014 (med 2% för männen och 1% för kvinnorna). I riket är motsvarande 18% för männen och 10% för kvinnorna. Det finns skillnader i utbildningsnivå och om man någon gång har använt hasch eller marijuana, personer med lång utbildning är överrepresenterade bland de som uppger sig ha använt någon av drogerna.

Narkotikarelaterad dödlighet

I figur 3.3 nedan framgår antalet dödsfall med narkotikadiagnos enligt EU:s narkotikabyrå (EMCCDA) som underliggande dödsorsak per 100 000 invånare 15 år och äldre för Hallands län och riket samt dess utveckling. År 2019 låg antalet dödsfall för män på 7,1 och för kvinnor på 2,6, vilket ligger under snittet för riket²².

Figur 3.3. Narkotikarelaterad dödlighet i Hallands län och riket.

Riskabla spelvanor

Riskabla spelvanor handlar om att ha svårt att kontrollera hur mycket pengar och tid man

²¹ Region Halland (2018) – Så mår vi i Halland

²² Indikatorlabbet (u.å)– narkotikarelaterad dödlighet, EMCDDA

lägger på att spela om pengar. I *Så mår vi i Halland*²¹ framgår det att det under år 2018 var 4% av männen och 1% av kvinnorna som hade riskabla spelvanor i Hallands län. I riket var motsvarande siffra 6% för männen och 2% för kvinnorna. Yngre personer visar på något högre risk för riskabla spelvanor än äldre.

Barn och ungas hälsa

I undersökningen av *Så mår vi i Halland*²³ från år 2018, som baseras på den nationella folkhälsoenkäten *Hälsa på lika villkor*, gjordes en komplettering för att skapa en bild av hur länets ungdomar i åldern 16–18 år i Halland mår.

Allmän hälsa

Av de halländska ungdomarna uppgav 86% att de hade en god allmän hälsa, vidare är andelen högre än vad rikssnittet uppgav, 80%. Andelen unga män (90%) som rapporterar en bättre hälsa är högre än andelen unga kvinnor (80%) i Halland. Denna fördelning speglar också hur det generellt upplevs bland ungdomar i riket²³.

Psykisk ohälsa

Ängslan, oro eller ångest är vanliga besvär hos ungdomar. Ångest förekommer i olika grader och oftast drabbas kvinnor och ungdomar i högre utsträckning. Förekomsten av ängslan, oro eller ångest var lägre bland ungdomarna i Halland (45%) jämfört med rikssnittet (54%) år 2018. I Halland är förekomsten betydligt högre bland unga kvinnor (64%) än bland unga män (28%). När det gäller svår ångest är det 4% av de halländska unga männen och 17% av de unga kvinnorna som rapporterar det och det ser ungefär likadant ut för riket i stort (5 procent av de unga männen och 20 procent av de unga kvinnorna)²³.

I begreppet nedsatt psykiskt välbefinnande har frågor som handlar om nedstämdhet, förlorat tron på sig själv, att känna sig spänd, känslan av att vara värdelös och känslan att inte kunna hantera sina problem vävts samman. Upplevelser av nedsatt psykiskt välbefinnande finns i större utsträckning hos ungdomar i riket, 22%, jämfört med de halländska ungdomarna som ligger på 18%. Det upplevs i betydligt större utsträckning hos unga kvinnor, 24%, än unga män, 13%, för såväl Halland som riket i sin helhet. Däremot är andelen unga kvinnor som uppger ett nedsatt psykiskt välbefinnande i Halland lägre än andelen unga kvinnor sett till riket som ligger på 32%²³.

Alkohol, tobak, narkotika och spel bland unga

Under år 2018 var det totalt 2% i åldersgruppen 16–18 år som rökte dagligen i Hallands län, för riket är motsvarande siffra 5%. Andelen unga kvinnor (5%) var fler än andelen unga män (1%). Andelen unga män som rökte dagligen var lägre i Halland i jämförelse med riket medan de halländska unga kvinnorna låg på samma nivå som för riket. När det gäller daglig användning av snus var det istället omvänt förhållande, andelen var högre bland de unga männen (4%) än bland kvinnorna (1%) och motsvarande siffra för riket är 8% respektive 1%²³.

Totalt 9% i åldersgruppen 16–18 år uppgav att de hade en riskabel alkoholkonsumtion år 2018, vilket är 1% lägre än rikssnittet. Såväl i Halland som i riket är andelen unga kvinnor

---

²³ Region Halland (2018) – så mår vi i Halland

som uppger en riskabel alkoholkonsumtion högre än andelen unga män. Skillnaden är dock större mellan könen i Halland än för riket, 13% av de unga kvinnorna och 5% av de unga männen i Halland²⁴.

År 2018 uppgav totalt 4% av de halländska ungdomarna att de någon gång använt hasch eller marijuana, motsvarande siffra för riket var 7%. Andelen var högre bland de unga halländska kvinnorna (5%) än bland de unga männen (3%). För riket ser fördelningen annorlunda ut, det var fler unga män än unga kvinnor som uppgav att de någon gång använt någon av drogerna²⁴.

1% av de halländska ungdomarna hade riskabla spelvanor år 2018. Det var mer vanligt förekommande bland unga män (2%) än kvinnor (mindre än 1%), vilket är tendenser som också ses för riket²⁴.

Barns exponering för tobaksrök – graviditet och vanor bland föräldrar

Vuxnas rökning påverkar barn redan under fostertiden. Om mamman röker under graviditeten påverkas fostrets tillväxt och samtidigt försämras förutsättningarna för omställningsprocessen i samband med födseln. I *Barnmiljöhälsorapport 2021*²⁵, som baseras på svar av vårdnadshavare i Halland till barn i åldersgrupperna 6–10 månader, 4 år och 12 år, framgår det att 7% av gravida mammor rökte i Halland år 2019. Detta hade stigit med 1% från senaste mätningen som var år 2011. Förekomsten av rökande mammor i riket låg strax över 3% år 2019.

Figur 3.4 Bild på ett cigarettpaket. Källa: Länsstyrelsen Halland.

I statistik som avser om mamman, pappan eller någon annan i barnets hem röker när barnet är 0–4 veckor gammalt framgår det att 3,5% av spädbarn hade en mamma som röker i Hallands län år 2018, motsvarande siffra för riket var 3,3%. Andelen fäder som rökte under spädbarnstiden var högre, 9,2% i Halland jämfört med rikets 9,6%²⁴.

Det framgår vidare att 2,5% av de halländska barnen utsattes för tobaksrök minst någon gång i veckan under år 2019. Detta är en ökning sedan tidigare undersökning genomfördes och

²⁴ Region Halland (2018) – så mår vi i Halland

²⁵ Arbets- och miljömedicin syd (2021) – Barnmiljöhälsorapport Halland 2021

snittet för Halland ligger dessutom 1% över rikssnittet.

Barn och ungas uppväxtvillkor

Förhållanden under barn- och ungdomsåren har stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Miljön i hemmet är en viktig faktor som påverkar barns och ungas hälsa under uppväxten och senare i livet. En god relation mellan barn och föräldrar är en viktig skyddsfaktor för god hälsa och minskar risken för en rad olika hälsoproblem och riskbeteenden hos barnen. Att klara skolan är en annan viktig skyddsfaktor. Forskningen tyder på att det finns ett ömsesidigt samband mellan psykisk hälsa och skolprestationer – god hälsa är relaterat till goda elevresultat och vice versa. Därmed är såväl det främjande som förebyggande arbetet med att få barn och unga att trivas i skolan och klara skolarbetet viktigt. Barn och unga som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskola har sämre möjligheter inom arbetslivet. Relationer i skolan liksom barns och ungas kompetenser är centrala för uppföljning av skolmiljön²⁶.

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Barnkonventionen definierar en internationell minimistandard gällande barns rättigheter. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige.

Stöd till föräldrar

Stöd till föräldrar, så kallat föräldraskapsstöd, är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Det kan handla om att ge föräldrar kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. Föräldraskapsstöd finns i samtliga kommuner, men organiseras på olika sätt. Stöd i föräldraskapet ges också av Region Halland, bland annat inom kvinnohälsovården, barnhälsovården och Barn- och ungdomspsykiatrien. Civilsamhället är också en viktig aktör i att stödja föräldrar. Den nationella strategins övergripande målsättning är att alla föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd under barnets hela uppväxt, även om inte alla föräldrar kommer att motta stöd. Det är däremot viktigt att samhället säkerställer att alla föräldrar erbjuds stöd i föräldraskapet om önskan och/eller behov finns²⁷.

Manualbaserat föräldraskapsstöd

Föräldragrupper är en av de vanligaste insatserna för att stärka föräldrar och förebygga ohälsa hos barn och unga. I Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds slutrapport beskrivs indikatorer för att följa arbetet med att stödja föräldrar och en av de som beskrivs är: andelen kommuner/stadsdelar som erbjuder minst ett manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt/normbrytande beteende. I Hallands län har fem av länets sex kommuner minst ett manualbaserat föräldraskapsstödsprogram. Vanligast är att programmen ges inom ramen för socialförvaltningens arbete och riktar sig till föräldrar med barn 0–6 år²⁸.

²⁶ Folkhälsomyndigheten (u.å) – utveckling av barns och ungas hälsa

²⁷ Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (u.å) – föräldraskapsstöd

²⁸ Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (2020) - Indikatorer för uppföljning av föräldraskapsstöd, familjerådgivning, familjerätt och internationella adoptioner

Barnhälsovård

Hembesök inom barnhälsovården har flera syften, det är en del i det universella föräldrastödet som erbjuds till alla, men är också en del av ett selektivt stöd under en kortare eller längre period²⁹.

I Hallands län under 2020 erbjöds 94% av föräldrar till nyfödd förstfödd ett hembesök, 90% av dessa genomfördes. Av samtliga flerbarnsföräldrar erbjöds 92% ett hembesök och av dessa utfördes 85%. Sett till föregående år så håller barnhälsovården i Halland ungefär samma nivå. Vidare erbjöds 87% av föräldrar till nyfödd förstfödd i Halland att delta i föräldragrupp, av dessa deltog 65%. Av flerbarnsföräldrar erbjöds 83% att delta i föräldragrupp, 37% av dessa deltog.

Familjecentraler

Familjecentralen är en resurs och mötesplats för familjer som väntar barn eller har barn yngre än 6 år och bedrivs oftast genom delat huvudmannaskap mellan kommun och region. Verksamheten inkluderar kvinnohälsovård, barnhälsovård, öppen förskola samt socialtjänstens förebyggande verksamhet. Det främjande och förebyggande arbetet samordnas och samlokaliseras och fungerar på så sätt som en ingång för att nå alla föräldrar, och erbjuder samtidigt kompletterande stödformer för föräldrar som är i behov av det. I Hallands län finns endast en familjecentral i Laholms kommun. I Falkenbergs kommun finns en Familjecentral (Skogstorp) men denna går under benämningen familjecentralsliknande verksamhet eftersom kvinnohälsovården inte ingår. På listan över hur många familjecentraler samtliga län i riket har så hamnar Halland näst längst ner på listan. Blekinge och Gotland som inte har en enda följt av Västernorrland och Halland med en central vardera.

4. God utbildning för alla

Mål 4 – god utbildning för alla. *Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla. Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet.*

Barn inskrivna i förskola

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn och ska lägga grunden för det lärande som fortsätter resten av livet. I förskolan ska barn få möjlighet att lära och utvecklas genom att leka, skapa och utforska - på egen hand, i grupp och i närvaro av vuxna³⁰. Under år 2020 var 86,9% av de halländska barnen i åldern 1–5 år inskrivna i förskolan. Riket ligger på ungefär samma nivå. Sedan år 2017 har andelen barn inskrivna i förskolan i Halland ökat med 1,7%³¹.

Behörighet och examen

I figur 4.1 nedan framgår det att 87,7% av eleverna i Hallands län år 2020 var behöriga till gymnasieskolan (pojkar 87,1 % och flickor 88,5%). I riket var motsvarande siffra 86%. För såväl Halland som riket har andelen behöriga elever ökat sedan 2017, dock med ett undantag

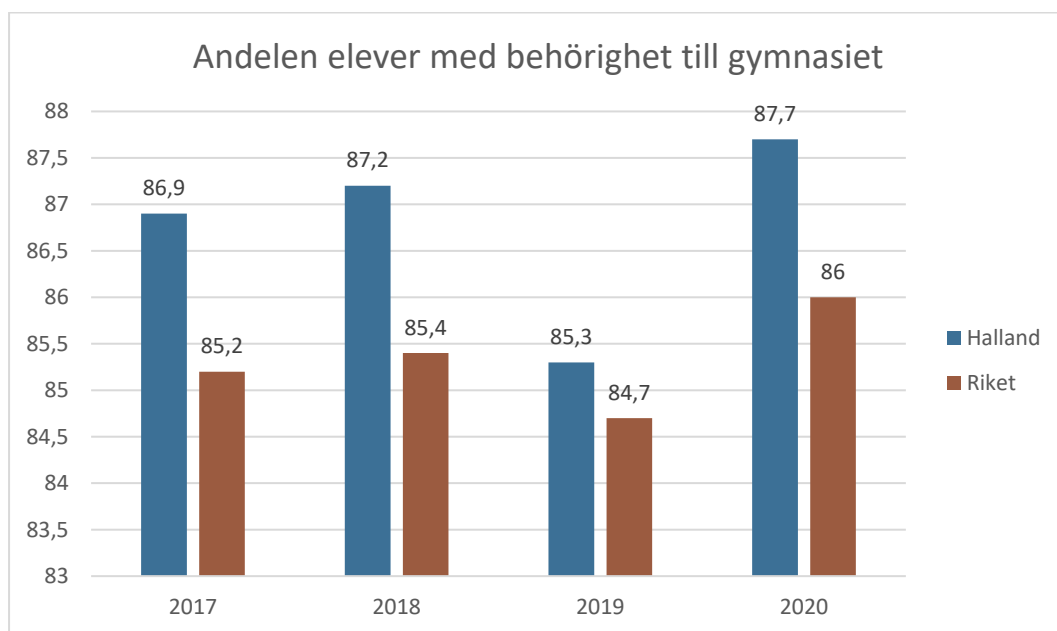
---

²⁹ Rikshandboken i barnhälsovård (2021) – hembesök

³⁰ Skolverket (2021) – Så här fungerar förskolan

³¹ Kolada (u.å) – Öppna jämförelser – folkhälsa

för år 2019³².

Figur 4.1 Andelen elever med behörighet till gymnasiet i Hallands län och riket.

Andelen elever i Hallands län som påbörjat gymnasium och fått sin examen/studiebevis inom 4 år har minskat sedan år 2017, från 83,8% till 80,6% år 2020. Under år 2020 var det 78,3 % av männen och 83,3 % av kvinnorna i Hallands län som erhållit ett examens/studiebevis. En liknande minskning går även att se i riket, dock ligger Halland över riket som låg på totalt 77,9 % år 2020³³.

Eftergymnasial utbildning

År 2020 var det totalt 41,5% (34,4 % av männen och 48,7 % av kvinnorna) av invånarna (25–64 år) i Halland som hade en eftergymnasial utbildning (eftergymnasial utbildning kortare än 3 år, längre än 3 år samt forskarutbildning). För riket ligger motsvarande totalt siffra för år 2020 på 40,1 %. Procentuellt har det skett en succesiv ökning för varje år för såväl Halland som för riket³³.

5. Jämställdhet

Mål 5 – jämställdhet. *Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser.*

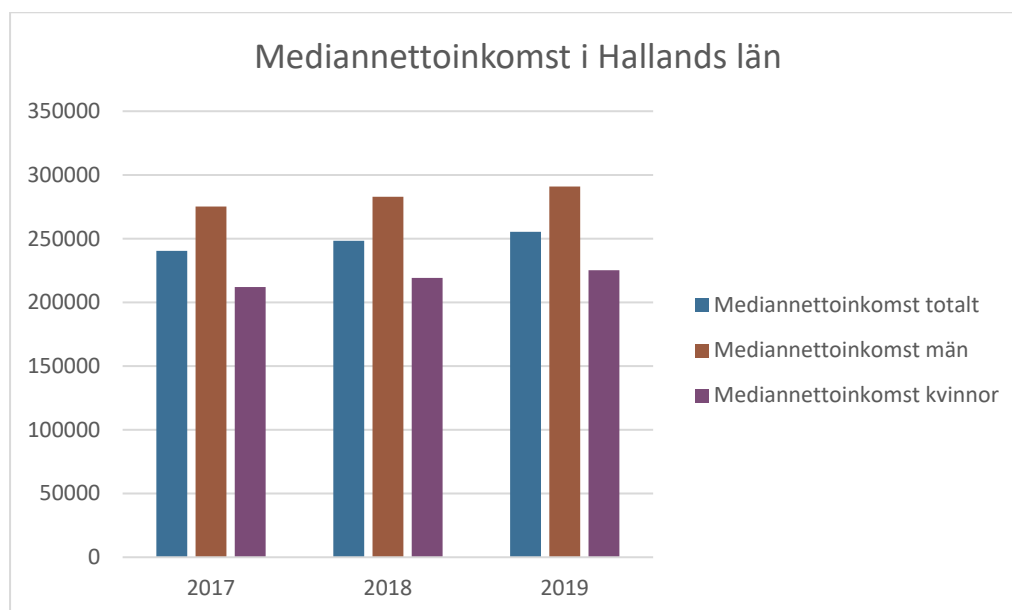
Mediannettoinkomst

I figur 5.1 nedan presenteras mediannettoinkomsten i kronor för personer 20 år eller äldre i Hallands län under år 2017–2019. År 2019 hade männen i Halland en mediannettoinkomst på 290 900 kr jämfört med kvinnorna som hade en inkomst på 225 200 kr. Männen har ca 65 000 kr mer än kvinnorna. Mediannettoinkomsten är högre för såväl de halländska männen

³² Folkhälsodata, Folkhälsmyndigheten (u.å) – Behörighet till gymnasieskolan

³³ Kolada (u.å) – Öppna jämförelser - folkhälsa

som kvinnorna jämfört med riket (män 267 576 kr och kvinnor 214 800 kr)³⁴.

Figur 5.1 Mediannettoinkomst kr/invånare från 20 år och uppåt i Hallands län.

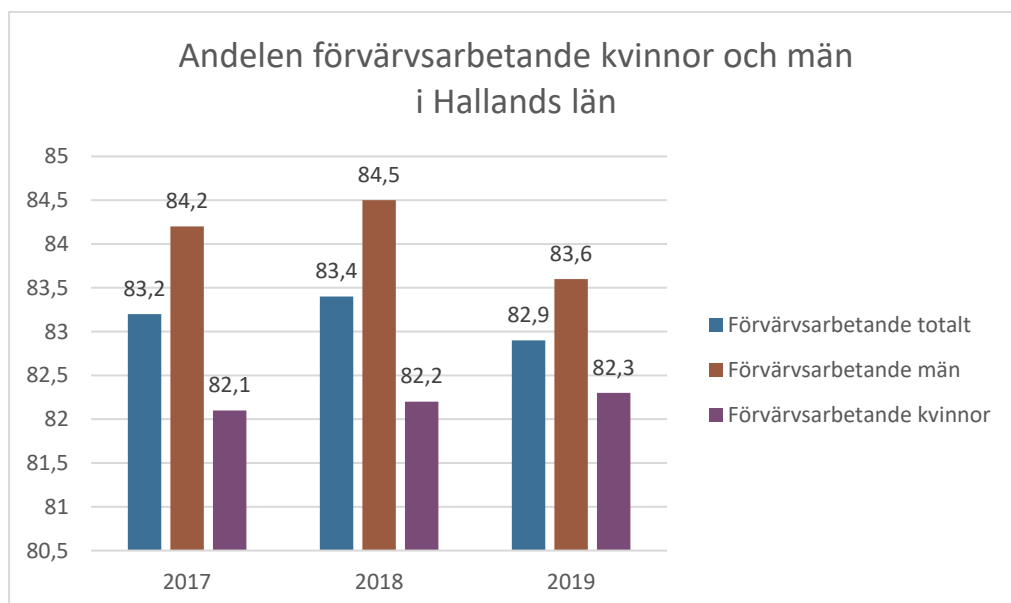
Ett mått för jämställdhet är vidare kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst. I Hallands län var kvinnors mediannettoinkomst år 2019 77,4% av männens mediannettoinkomst. I riket är motsvarande siffra 80,3%. År 2016 var siffran 76,6% i Halland vilket innebär en ökning för år 2019 med 0,8%.

Förvärsarbetande kvinnor och män

I figur 5.2 nedan beskrivs andelen förvärsarbetande invånare i Halland i åldern 20–64 år. Totalt var 82,9% av samtliga män och kvinnor förvärsarbetande år 2019 i Hallands län. Detta är en liten minskning jämfört med 2018 och 2017. Fler män, 83,6%, än kvinnor, 82,3%, är förvärsarbetande och Halland ligger även lite över riket då den totala siffran för riket ligger på 79,7% förvärsarbetande. Liksom Halland är det fler män (80,6%) än kvinnor (78,9%) för riket³⁴.

³⁴ Kolada (u.å) – Öppna jämförelser - folkhälsa

Figur 5.2. Andelen i procent förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 20-64 år i Hallands län.

Föräldrapenning

I Halland för såväl som riket är det fler kvinnor än män som tar ut föräldrapenning vid barns födelse. Under år 2020 var siffran 30,5% av männen och 69,5% av kvinnorna i Halland som tagit ut föräldrapenning, fördelningen är likt den nivån som beskrivs för riket (30% av männen och 70% av kvinnorna). Statistiken över tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB) visar även den att det är fler kvinnor än män som har störst uttag, 37,8% av männen och 62,2% av kvinnorna i Halland. För riket är motsvarande siffror 39,2% av männen och 60,8% av kvinnorna³⁵.

6. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

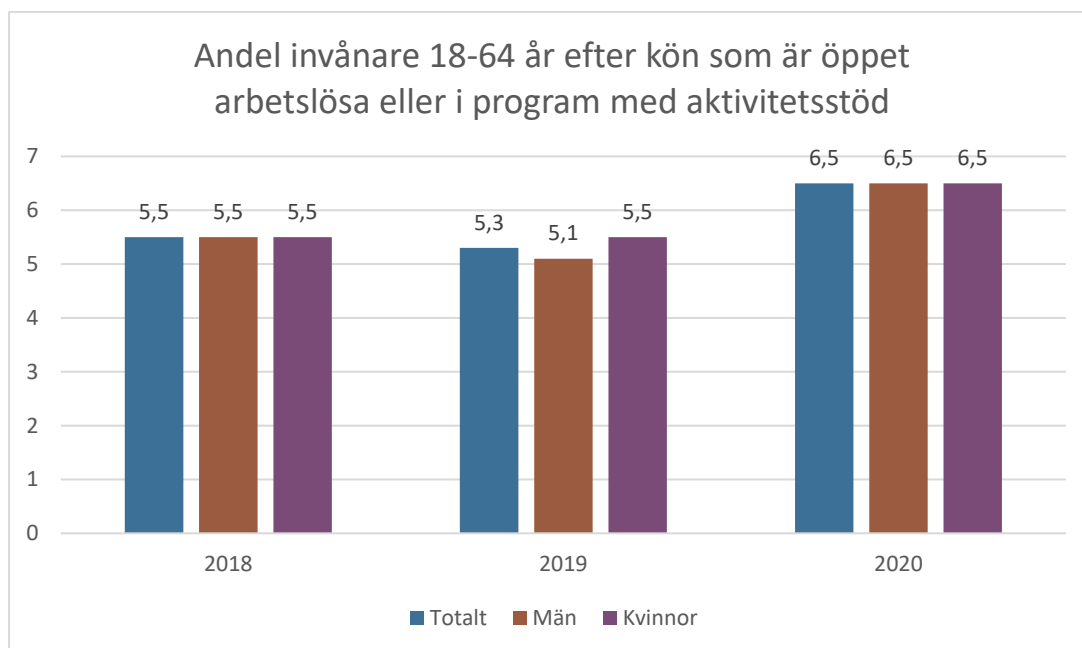
Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. *Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.*

Arbetslöshet

I figur 6.1 nedan framgår andel invånare i åldern 16–64 år av de halländska invånarna som var arbetslösa (öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd) under år 2018–2020. Det har skett en ökning mellan 2019 och 2020, däremot ligger antalet arbetslösa män och kvinnor under 2020 på samma procentuella nivå. Arbetslösheten i Halland är vidare lägre än rikssnittet³⁶.

³⁵ Regionfakta (u.å) – Hallands län - föräldrapenning vid barns födelse

³⁶ Kolada (u.år) – arbetslöshet 18-64 år, årsmedelvärde

Figur 6.1. Andel invånare som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i Hallands län.

Andelen långtidsarbetslösa i Halland i åldern 25–64 år var år 2020 totalt 3,5 %, vilket är en ökning jämfört med föregående år då den var 3,2 %. Under år 2020 var det 3,4 % män och 3,5 % kvinnor som var långtidsarbetslösa. Långtidsarbetslösheten i Halland är vidare lägre än rikssnittet³⁷.

Ungdomsarbetslöshet

Andelen arbetslösa ungdomar (16–24 år) var år 2020 5,5%. Detta är en ökning jämfört med föregående år då antalet låg på 4,0% år 2019 och 4,3% år 2018. Det är fler män än kvinnor som är arbetslösa, för år 2020 var det 6,1% män och 4,8 % kvinnor. I riket går det att se en liknande fördelning och ökning³⁸.

Långtidssjukskrivna

I Sverige är psykisk ohälsa den vanligaste anledningen till sjukfrånvaro och det är den stressrelaterade psykiska ohälsan som dominerar, framförallt bland kvinnor. År 2018 berodde 51 % av samtliga långtidssjukskrivningar bland befolkningen i Hallands län, sjukfrånvarotid 60 dagar eller mer, på psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar. Andelen är i jämförelse med rikssnittet (50,6%) något högre. Uppdelat på kvinnor och män finns skillnader, såväl i riket som i Halland, 55,1 % av de halländska kvinnorna och 43,1 % av de halländska männen³⁹.

Ohälsotal

Ohälsotalen, är ett mått på antalet utbetalade ersättningsdagar från svenska Försäkringskassan, per person och år. Talet summerar utbetalade dagar för sjukpenning, rehabiliteringspenning, samt sjukersättning och aktivitetsersättning och gäller för nettodagar. I Hallands län är ohälsotalen för år 2020 bland kvinnor i ålderskategorin 20–64

³⁷ Kolada (u.å) – långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde

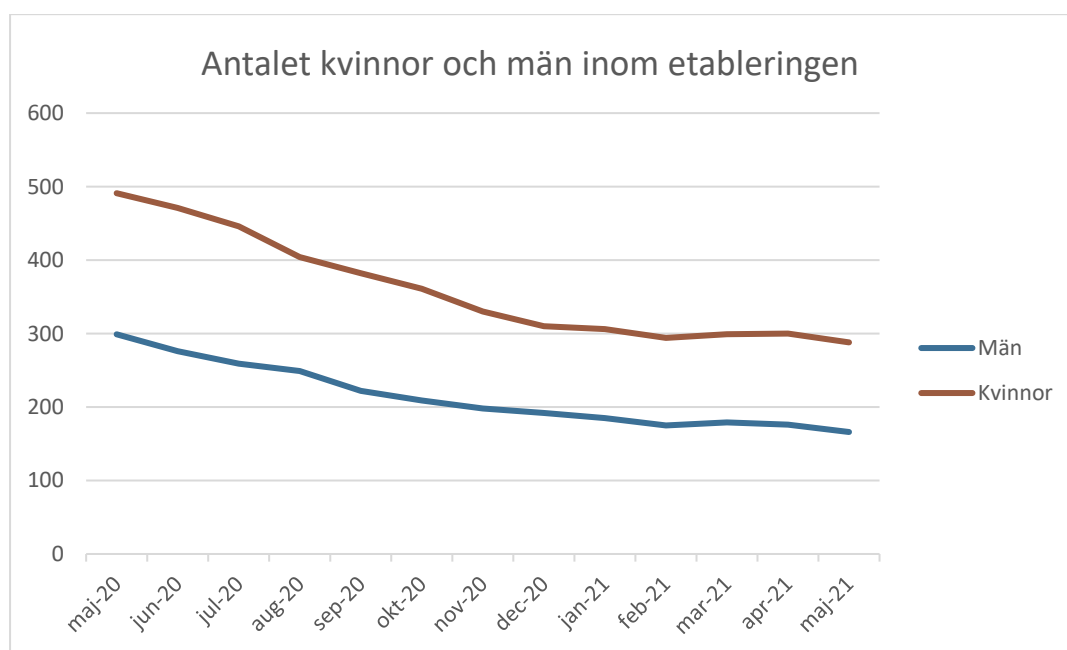
³⁸ Kolada (u.å) – arbetslöshet 16–24 år, årsmedelvärde

³⁹ Kolada (u.år) – långtidssjukskrivna, andel

år 27,4 % och bland män 18,2 %, I riket är motsvarande siffra 29% bland kvinnor och 19,5% bland män. För såväl Halland som riket, med undantag för de halländska männen i ålderskategorin 35–44 år, ökar ohälsotalet med åldern⁴⁰.

Etablering

När nyanlända får uppehållstillstånd i Sverige ska de snabbt komma i sysselsättning. För detta finns etableringsprogram för nyanlända. I figur 6.2 nedan framgår fördelning av antalet deltagare fördelat på män och kvinnor i etableringen, oavsett utbildningsnivå, i Hallands län. Statistiken avser perioden maj 2020 till maj 2021. Fler kvinnor än män deltog inom etableringen under tidsperioden, dock minskade antalet i grupperna månad för månad⁴¹.

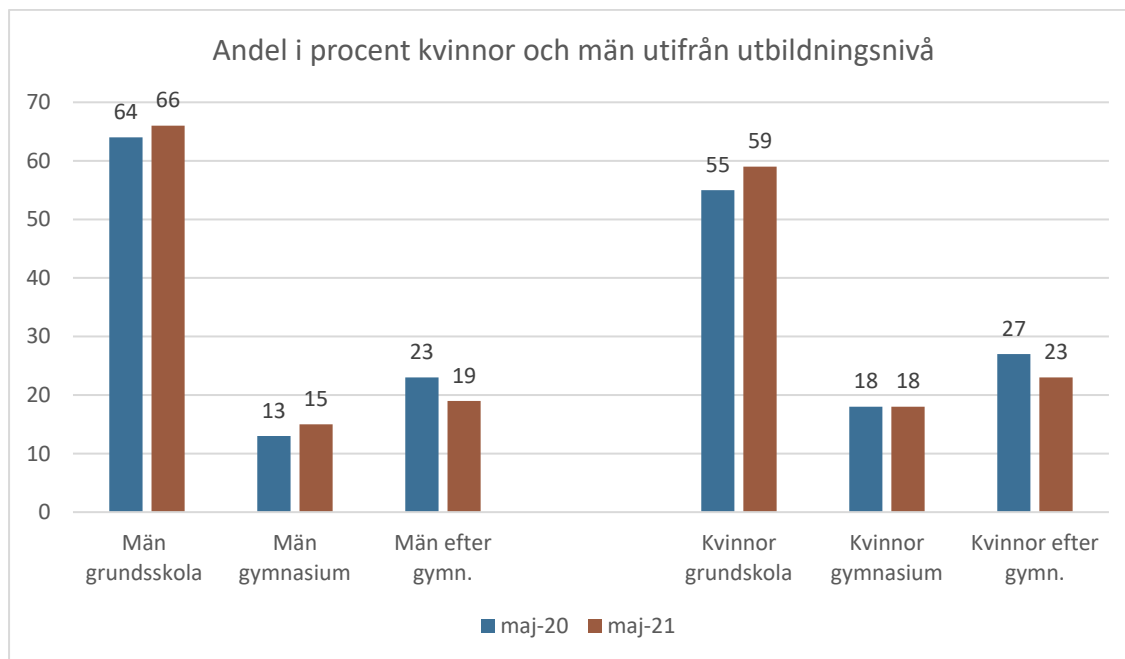

Figur 6.2. Antalet kvinnor och män inom etableringen maj 2020-maj 2021 i Hallands län.

Figur 6.3 nedan visar antalet män och kvinnor i Halland inom etableringen utifrån utbildningsnivå såsom grundskola, gymnasium och efter gymnasial utbildning. Statistiken avser maj 2020 och maj 2021. Grundskola som högsta utbildningsnivå är vanligast för såväl kvinnor som män. Andelen män med grundskola som högsta utbildningsnivå är något högre än andelen kvinnor. Därefter följer eftergymnasial utbildning där det procentuellt sett är fler kvinnor än män med den utbildningsnivån⁴¹.

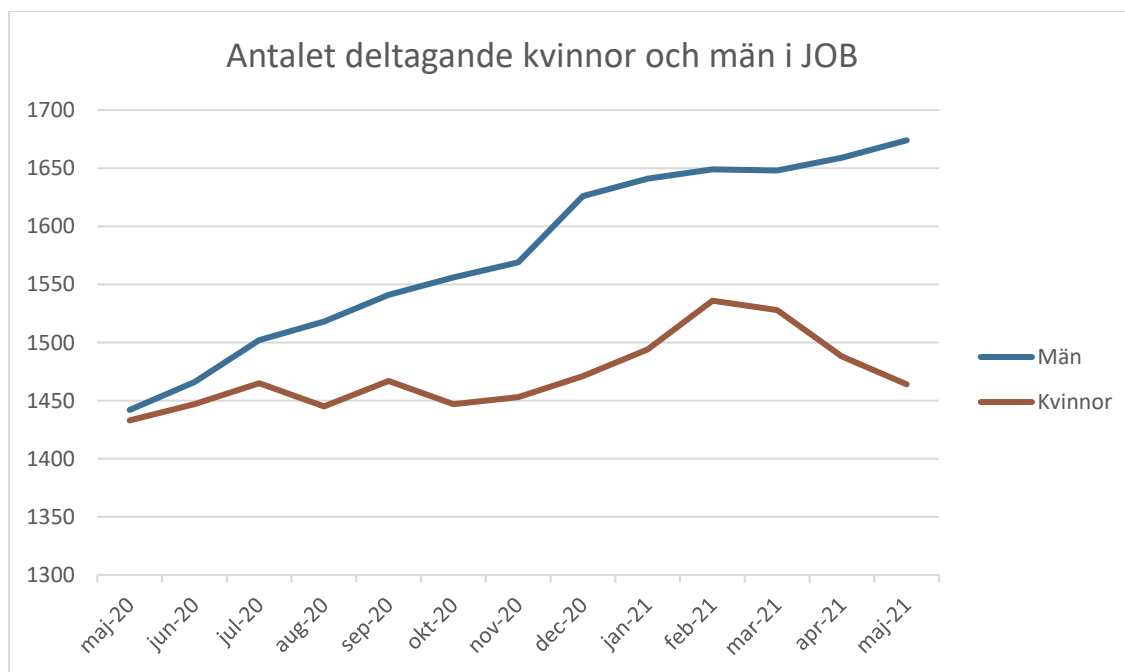
⁴⁰ Folkhälsomyndigheten (u.å) – folkhälsoStudio, ohälsotal 2020

⁴¹ Arbetsförmedlingen 2021 – deltagare i etableringsprogrammet

Figur 6.3. Andel i procent kvinnor och män i etableringen utifrån utbildningsnivå i Hallands län.

I figur 6.4 nedan framgår antalet deltagande män och kvinnor i Halland i pågående Jobb- och utvecklingsgaranti (JOB). Statistiken avser maj 2020 till och med maj 2021. Under den period som visas i figuren har antalet män i JOB ökat med över 200 personer. Endast en liten ökning kan ses vad gäller deltagande kvinnor⁴².

Figur 6.4. Antal deltagande kvinnor och män i JOB under perioden maj 2020-maj 2021 i Hallands län.

⁴² Arbetsförmedlingen – deltagarperioder i JOBB och utvecklingsgarantin

7. Minskad ojämlikhet

Mål 10 – minskad ojämlikhet. *Minska ojämlikheten inom och mellan länder. Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av resurser och såväl ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande i samhället.*

Valdeltagande och fördelning

Det totala valdeltagandet i det senaste riksdagsvalet år 2018 i Hallands län var 89%. Jämfört med år 2014 då valdeltagande var 87,52% innebär detta en ökning och i jämförelse med rikets siffror var valdeltagandet i Hallands län högre såväl år 2014 (riket 85,8%) som år 2018 (riket 87,2%). En ökning mellan valperioderna går även att se för riket. Valdeltagandet i Hallands län till såväl regionfullmäktige som kommunfullmäktige ökade från år 2014 till 2018, från 84,88% till 86,2% i regionfullmäktige och från 85,3% till 86,8% i kommunfullmäktige. Till kommunfullmäktige var valdeltagande högst i Kungsbacka kommun och lägst i Hylte kommun⁴³.

Fördelning av kvinnor och män i kommunfullmäktige är i genomsnitt i Hallands län följande: 44,1 % kvinnor och 55,9% män, för riket är fördelningen 43,3% män och 56,7% kvinnor. I Hylte är skillanden i fördelningen mellan kvinnor och män störst (41,5% kvinnor och 58,5% män) och i Falkenberg är fördelningen jämnare, 49% kvinnor och 51% män⁴³.

Avsaknad av tillit

År 2020 var det 25 % av invånarna 16–84 år i Hallands län som hade en avsaknad av tillit till andra, år 2018 var motsvarande siffra 26 %. Det är större andel kvinnor än män i Halland som uppger avsaknad av tillit, 26 % kvinnor respektive 24 % män. Resultatet är 4 års medelvärden hämtade från den nationella enkäten Hälsa på lika villkor⁴⁴.

Ungdomars tillit och trygghet

År 2018 upplevde 46% av de halländska ungdomarna att de i allmänhet inte tycker att de kan lita på de flesta människor, detta ligger något under rikssnittet som ligger på 48%. Det är vanligare bland de unga kvinnorna än bland de unga männen i Halland, 50% respektive 43%, och fördelningen ser likadan ut för riket. Vidare var andelen unga kvinnor i Halland som upplevde rädsla för att gå ut ensamma hög, 55% angav detta, medan andelen unga män var betydligt lägre, enbart 10%, liknande skillnader kan ses i övriga åldersgrupper. När Halland jämförs med riket är såväl den totala andelen ungdomar som unga män och kvinnor som upplever rädsla att gå ut ensamma lägre än rikssnittet⁴⁵.

8. Hållbara städer och samhällen

Mål 11 – hållbara städer och samhällen. *Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Växande städer kan skapa nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, men kan också bidra till ökade sociala klyftor och påfrestningar på ekosystem.*

Befolkningsutveckling

Halland har en stark befolkningsutveckling, sedan 1950 har folkmängden ökat med över 72

---

⁴³ Regionfakta (u.å) – Valdeltagande i kommunvalet

⁴⁴ Kolada (u.å) – Uppna jämförelser – folkhälsa

⁴⁵ Region Halland (2018) – så mår vi i Halland

procent. Under 2020 ökade antalet invånare i Halland med 2900 personer och befolkningen uppgick den 31 december 2020 till 336 748 invånare. Trots att folkökningen nästan halverades under 2020 jämfört med 2019 hade Halland procentuellt sett näst största ökningen i landet. Bara Uppsala hade en högre procentuell ökning under 2020. I länets kustkommuner ökade befolkningen och procentuellt ökade den mest i Falkenberg. I resterande kustkommuner avtog tillväxttakten och kraftigast inbromsning hade Laholm. SCB:s prognoser visar att Hallands befolkningsutveckling fortsatt kommer att vara positiv. Invandring utgör fortfarande en betydande del av Hallands folkökning, dock inte lika hög som föregående år. 2020 svarade invandringen för 41 % av den totala folkökningen⁴⁶.

Rätten till bostad

Att ha ett hem är en förutsättning för att kunna växa och utvecklas som människa. Rätten till bostad är en mänsklig rättighet enligt FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna. Rätten till en lämplig bostad regleras främst i artikel 11:1 i konventionen för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Rätten till bostad slås även fast i svensk grundlag.

Alla länets kustkommuner har underskott på bostäder. Hylte har genom åren gått från att ha ett överskott på bostäder, via ett underskott, till att numera ha en balans på bostadsmarknaden. Bostadsbyggandet i Halland har under längre tid inte varit av tillräcklig omfattning för att möta den stora befolkningsökningen. Det alltför låga bostadsbyggandet har därför genererat bostadsbrist i länet.

Bristen på lediga lägenheter gör det särskilt svårt för nya grupper, tex ungdomar och nyanlända att komma in på bostadsmarknaden. Med ungdomar avses unga vuxna på 19–25 år. Det medför vidare svårigheter att tillgodose kommuninvånarnas bostadsbehov, folkökningen men utgör också en begränsning för rörlighet på arbetsmarknaden. Det begränsar även möjligheterna att kunna erbjuda äldre och funktionshindrade en bostad som svarar mot deras behov av service, trygghet och tillgänglighet. Bostadsbrist kan även leda till ökad trångboddhet och hemlöshet⁴⁶.

Bostadsmarknadsläget för nyanlända

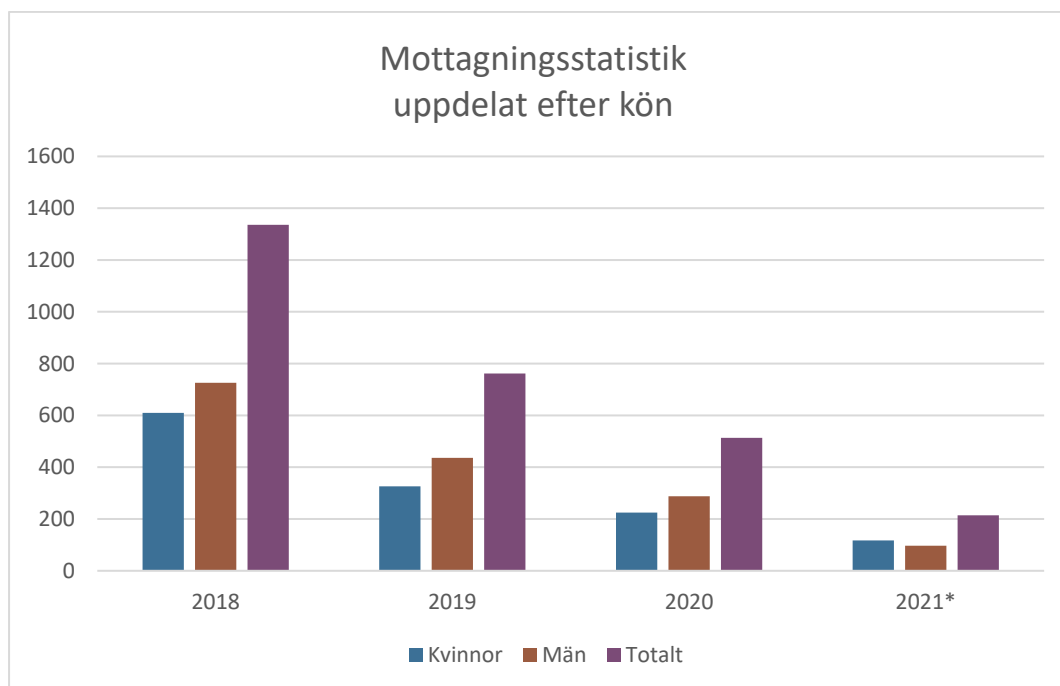
Hälften av länets kommuner gör bedömningen att det råder underskott på bostäder för anvisade nyanlända personer. Detta är en förändring gentemot 2019 då samtliga kommuner förutom Hylte gjorde bedömningen att det rådde underskott på bostäder för anvisade nyanlända personer. Det noteras även att invandringsöverskottet minskat sedan toppen år 2015–2016 vilket möjligen har resulterat i att färre kommuner bedömer att det råder underskott. Främsta anledningen att det råder underskott är pga. hyresvärdarna ställer höga krav för att erhålla kontrakt och det är ett underskott på stora bostäder⁴⁶.

I figur 8.1 nedan framgår antalet mottagna personer i Hallands län uppdelat efter kön och totala antalet. Kommunerna har vidare rätt till statlig ersättning för mottagande av utländska medborgare som beviljats uppehållstillstånd i Sverige som flyktingar, skyddsbehövande, efter synnerligen ömmande omständigheter eller som anhöriga. Det följer av förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar. För år 2021 innefattar statistiken mottagna till och med augusti månad⁴⁷.

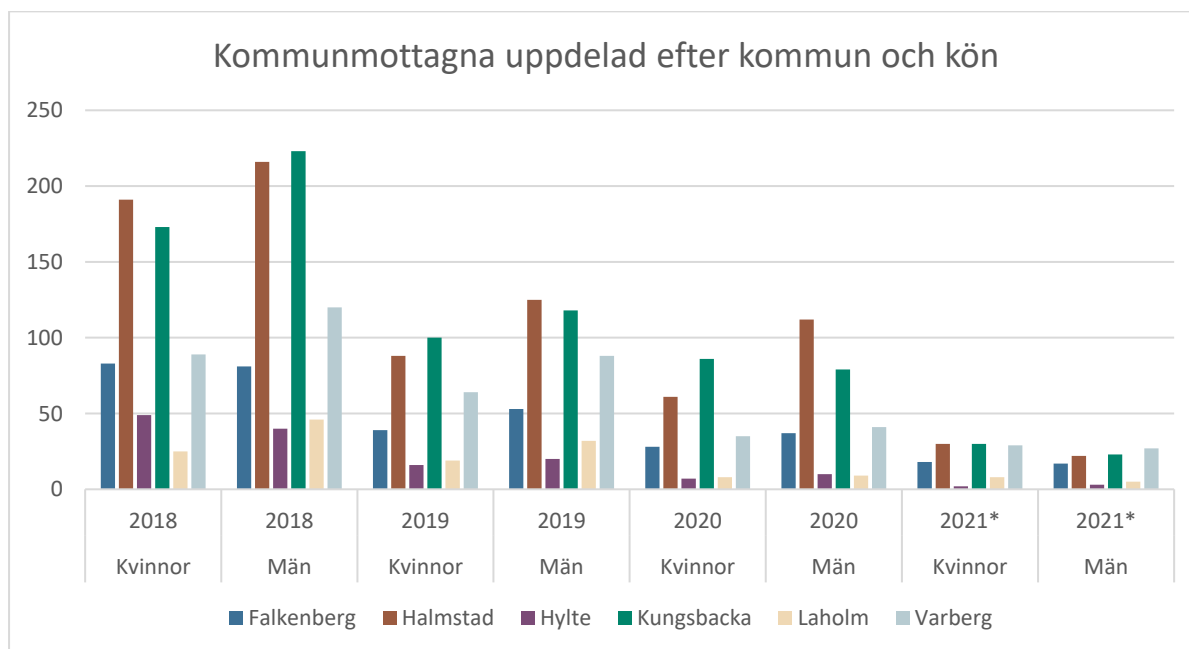
⁴⁶ Länsstyrelsen i Hallands län (2021) - bostadsmarknadsanalys Halland 2021

⁴⁷ Migrationsverket (2021) – kommunmottagna enligt ersättningsförordningen

Figur 8.1. Mottagningsstatistik för Hallands län uppdelat efter kön.

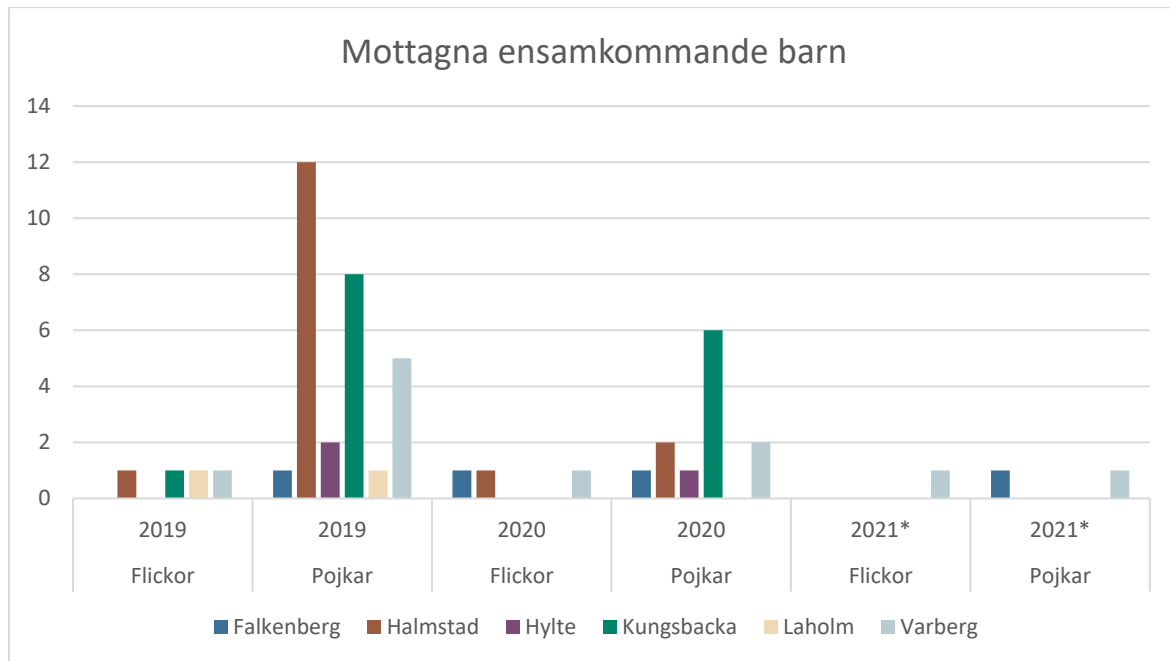
I figur 8.2 nedan framgår antal kommunmottagna personer enligt förordningen uppdelat efter kommun och kön i samtliga kommuner i Hallands län för år 2018-2021. För år 2021 innefattar statistiken mottagna till och med augusti månad⁴⁸.

Figur 8.2. Kommunmottagna personer uppdelat efter kommun och kön i Hallands län.

⁴⁸ Migrationsverket (2021) – kommunmottagna enligt ersättningsförordningen

I figur 8.3 nedan framgår antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar som respektive kommun i länet mottagit (i sammanställningen över dessa finns även personer över 18 år). Kommunerna ansvarar för mottagandet utifrån Migrationsverkets anvisningar. Anvisningarna sker utifrån ett fördelningssystem som baseras på att respektive kommun tar emot en fastställd andel av det totala antalet barn. För år 2018 finns inte könsuppdelad statistik för antalet ensamkommande att tillgå och därav redovisas statistiken från år 2019 till och med augusti år 2021 i figuren. Det totala antalet ensamkommande för Hallands län år 2018 var 34 personer, år 2019 var det 33, år 2020 var det 15 och till och med augusti 2021 ligger siffran på totalt 3 personer, vilket tyder på en succesiv minskning⁴⁹.

Figur 8.3. Antal mottagna asylsökande barn enligt fördelningssystemet uppdelat efter kommun och kön i Hallands län.

Befolkning efter inrikes och utrikes födda

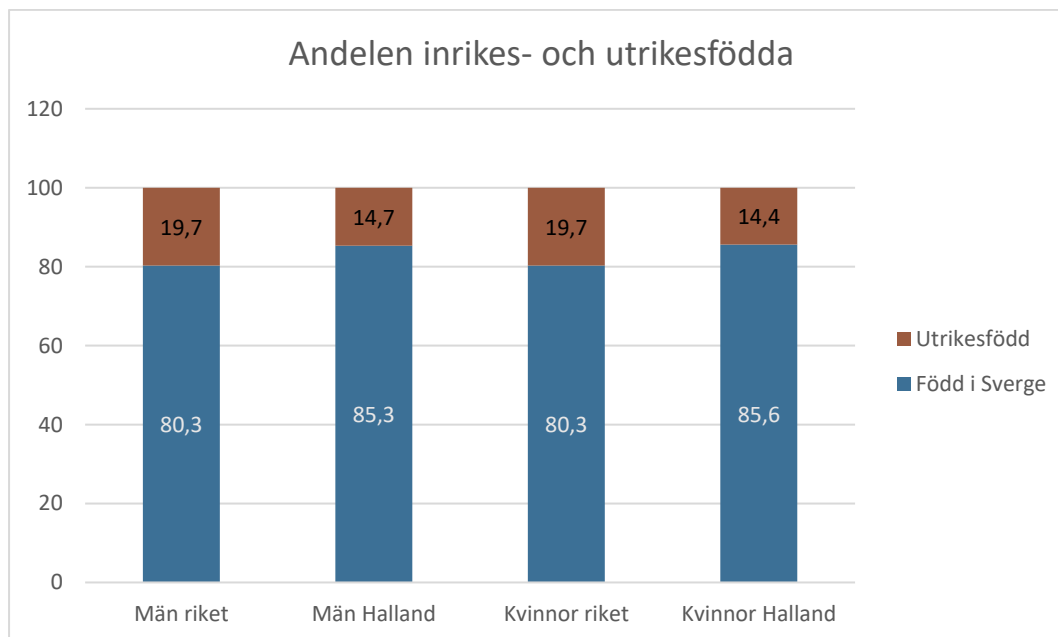
Figur 8.4 nedan redovisar den procentuella fördelningen mellan inrikes- och utrikesfödda i Hallands län samt riket för år 2020 uppdelat efter kön. I Kungsbacka kommun finns högsta andelen inrikes födda (91,1% män och 90,6 % kvinnor) och lägst i Hylte kommun (75,1% män och kvinnor).

Den totala fördelningen mellan olika åldersgrupper uppdelat efter kön i länet är vidare: åldersgrupp 0–19 år 23,3 % kvinnor och 24,7% män, åldersgrupp 20–64 år 53,3% kvinnor och 54,7 % män samt för åldersgrupp 65+ är fördelningen 23,4 % kvinnor och 20,6 % män⁵⁰.

⁴⁹ Migrationsverket (2021) – kommunmottagna enligt ersättningsförordningen

⁵⁰ Statistiska centralbyrån (u.å) –befolkningsstatistik efter inrikes och utrikes födda

Figur 8.4. Andelen inrikes och utrikes födda uppdelat efter kön i Hallands län och riket.

Trångboddhet och hemlöshet

I Bostadsmarknadsanalys⁵¹ framgår det att trångboddheten i Hallands län är högst i Hylte med en siffra på ca 9% och lägst i Laholm med 5%. Dessa siffror i rapporten är från år 2018. För samtliga kommuner i länet, förutom Varberg, har det skett en ökning sedan 2012. Allra störst ökning har skett i Halmstad kommun, från 6% till strax under 8% år 2018. Halland ligger under rikssnittet för trångboddhet som ligger på 10%. Utrikes födda och i synnerhet personer födda utanför Europa är trångbodda i betydligt högre utsträckning än inrikes födda. Fler män (15,7%) än kvinnor (13,4) levde i trångboddhet under år 2020⁵².

Hemlöshet är ett samlingsbegrepp för ett antal situationer som personer kan befinna sig i under kort eller lång tid. Socialstyrelsen har definierat fyra situationer som Boverket utgår ifrån i bostadsmarknadsenkäten:

1. akut hemlöshet som till exempel härbärgen och kvinnojourer,
2. boende på institutioner och i kategoriboenden,
3. långsiktig boendelösning, exempelvis att hyra i andra hand av socialtjänsten
4. eget ordnat kortsiktigt boende

Var sjätte år genomför Socialstyrelsen en nationell kartläggning av hemlösheten i Sverige. Den senaste genomfördes under vecka 14 år 2017 och då visade resultatet att det fanns drygt 33 250 hemlösa personer i hela riket. I Halland fanns det vid den tidpunkten strax över 600 hemlösa personer. Högst andel hemlösa per invånare fanns i Falkenbergs kommun, följt av

⁵¹ Länsstyrelsen i Hallands län (2021) - bostadsmarknadsanalys Halland 2021

⁵² Kolada (u.å) – Öppna jämförelser – hållbara städer och samhällen

Varberg och Halmstad⁵³.

Utsatta områden

I Hallands län finns ett utsatt område enligt polisens strategiska underrättelsebild⁵⁴: Andersberg i Halmstad kommun. Ett utsatt område kännetecknas av ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Inverkan är snarare knuten till den sociala kontexten i området än de kriminellas utstuderade vilja att ta makten och kontrollera lokalsamhället. Påverkan kan utgöras av direkta påtryckningar, exempelvis genom hot och utpressning, eller indirekta, som:

- offentliga våldshandlingar som riskerar att skada tredje man,
- narkotikahandel som bedrivs öppet och
- ett utåtagerande missnöje mot samhället.

Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet, vilket i sin tur leder till en minskad benägenhet att anmäla brott och att medverka i rättsprocessen. Läget anses vara allvarligt.

Enligt Nationella operativa avdelningens, NOA, lägesbild år 2019 har utvecklingen för Andersberg bedömts vara oförändrad jämfört med föregående lägesbild, dock kan det ha skett positiva förändringar i området som är av mindre karaktär och som på sikt kan vara en grund för en trendförändring. På ett generellt plan är bedömningen att situationen utvecklats i rätt riktning. Dock är situationen för de som bor och arbetar i de utsatta områdena fortfarande väsentligt påverkad och kräver fortsatt krafttag från samhällsfunktioner.

9. Fredliga och inkluderade samhällen

Mål 16 – fredliga och inkluderande samhällen. *Fredliga samhällen och frihet från våld utgör både ett mål och ett medel för hållbar utveckling. Inkluderande, ansvarsfulla och rättvisa institutioner är grunden för en god samhällsstyrning fri från konflikter, korruption och våld.*

Brottsutveckling

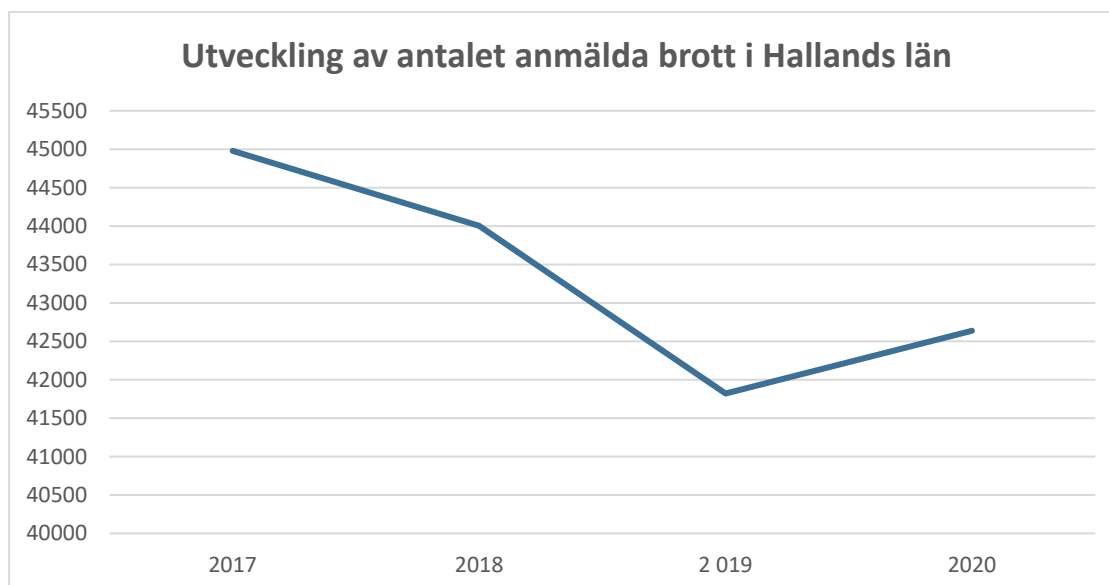
Under år 2020 anmäldes 42 637 brott i Hallands län, vilket innebär en ökning med 817 brott (ca 2 %) jämfört med år 2019 då det totala antalet brott som anmäldes var 41 820. Jämfört med år 2018 och år 2017 har dock det totala antalet anmälda brott minskat. I figur 9.1 nedan beskrivs utvecklingen för totalt antalet anmälda brott i Hallands län, år 2017–2020. Statistiken avser anmälda brott med brottsdatum under respektive år för olika brottskategorier, däribland narkotikabrott, våldsbrott, skadegörelsebrott, trafikbrott, bedrägeribrott, ekonomiska brott, tillgreppsbrott med flera⁵⁵.

---

⁵³ Socialstyrelsen (2017) – Hemlöshet 2017 – omfattning och karaktär

⁵⁴ Nationella operativa avdelningen (2019). Kriminell påverkan i lokalsamhället – en lägesbild för utvecklingen i utsatta områden

⁵⁵ Status, Click view (u.å) – Statistik polisområde Halland

Figur 9.1. Utveckling av antalet anmälda brott i Hallands län år 2017-2020.

Från år 2019 till år 2020 ökade antalet anmälda brott i kommunerna Kungsbacka, Hylte, Halmstad och Laholm. I Varberg och Falkenberg minskade antalet anmälda brott, dock i väldigt liten utsträckning för Varberg. För perioden år 2017–2020 är förändringarna relativt stabila för länet⁵⁶.

Bland de uppdelade brottskategorierna var de kategorier som ökade mest procentuellt i antal anmälda brott från år 2019 till 2020: bedrägeribrott med ca 46 %, skadegörelsebrott med ca 19 % samt övriga brott mot person med 21 %. Även tillgreppsbrotten (inklusive tillgrepp i butik) och specialstraffsrettsliga brott tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott ökade från år 2019 till 2020.

De brottskategorier som minskade något i antal anmälda brott från år 2019 till 2020 är: våldsbrott, narkotikabrott, lokala trafikbrott, trafikbrott, ekonomiska brott och övriga BrB-brott (brottsbalk). Den kategori som minskade mest var kategorin ej brott, med ca 16%.

Upplevelser av brottsutveckling och otrygghet

I nationella trygghetsundersökningen (NTU)⁵⁷ för år 2020 framgår det att 78% av männen och 83% av kvinnorna i Hallands län (16–84 år) tror att antalet brott har ökat kraftigt/något de senaste tre åren. Andelen har legat på i princip samma nivå sedan år 2019. Andelen kvinnor och män i Hallands län som oroar sig i stor utsträckning för brottsligheten i samhället är 47 % respektive 49 %.

Andelen som uppgav att de känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet var totalt 27 % vilket är en ökning jämfört med 2019 då andelen var 23 %. Dock är siffrorna för Hallands län lägre än rikets som ligger på 30 %. Det är vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det i Hallands län (34 % respektive

⁵⁶ Status, Click view (u.å) – Statistik polisområde Halland

⁵⁷ Brottsförebyggande rådet (2020) - Nationella trygghetsundersökningen 2020 – appendix

20%) och upplevelserna har ökat jämfört med föregående år⁵⁸.

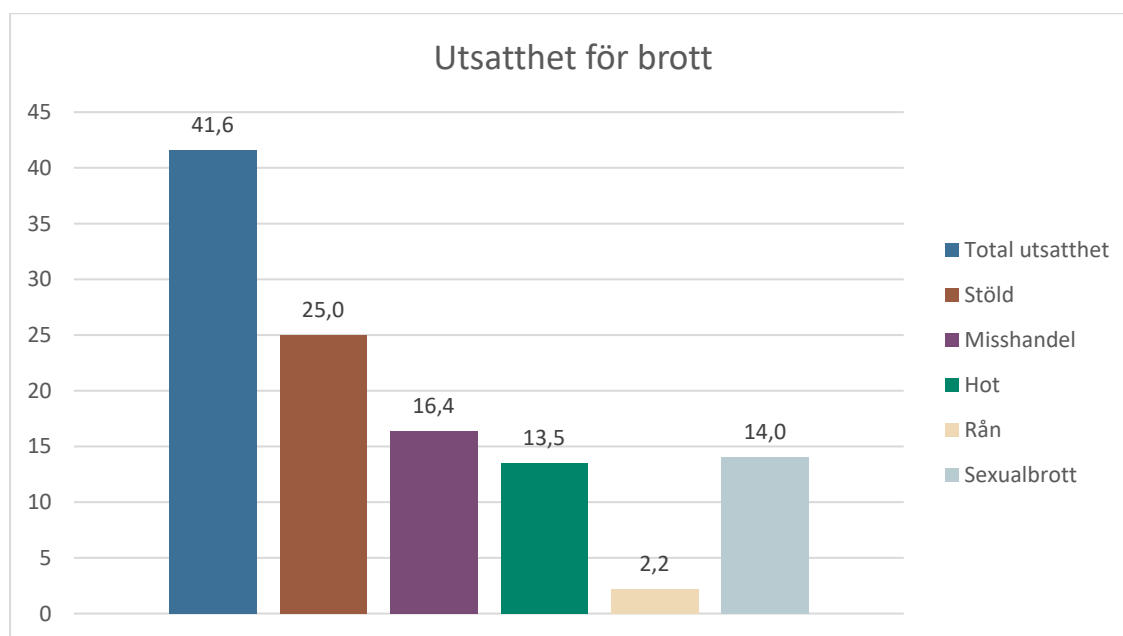
Förtroende för rättsväsendet

I NTU⁵⁷ framgår vidare att ca hälften (51 %) uppger i Hallands län (16–84 år) att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket är högre än rikets siffra som ligger på 49%. Siffrorna för Halland år 2020 är på samma nivå som år 2019 och kvinnor har högre förtroende för rättsväsendet än männen i länet (55 % respektive 47 %).

I *Skolundersökningen om brott*⁵⁹ och på frågan om polisen på det hela taget gör ett bra jobb uppger ca 52 % av elever i årskurs 9 i Hallands län att det stämmer helt/ganska bra. Ca 28 % uppgav att det varken stämmer eller inte stämmer och ca 20% uppgav att det stämmer dåligt/inte alls.

Barn och ungas delaktighet och utsatthet

Skolundersökningen om brott 2019 beskriver utsatthet för brott samt delaktighet i brott bland elever i årskurs 9. Syftet med undersökningen är att få bättre kunskap om hur vanligt det är att ungdomar utsätts för vissa typer av brott, själva deltar i brott eller andra riskbeteenden⁵⁹.

Figur 9.2. Självrapporterad utsatthet för brott bland elever i årskurs 9 i Hallands län.

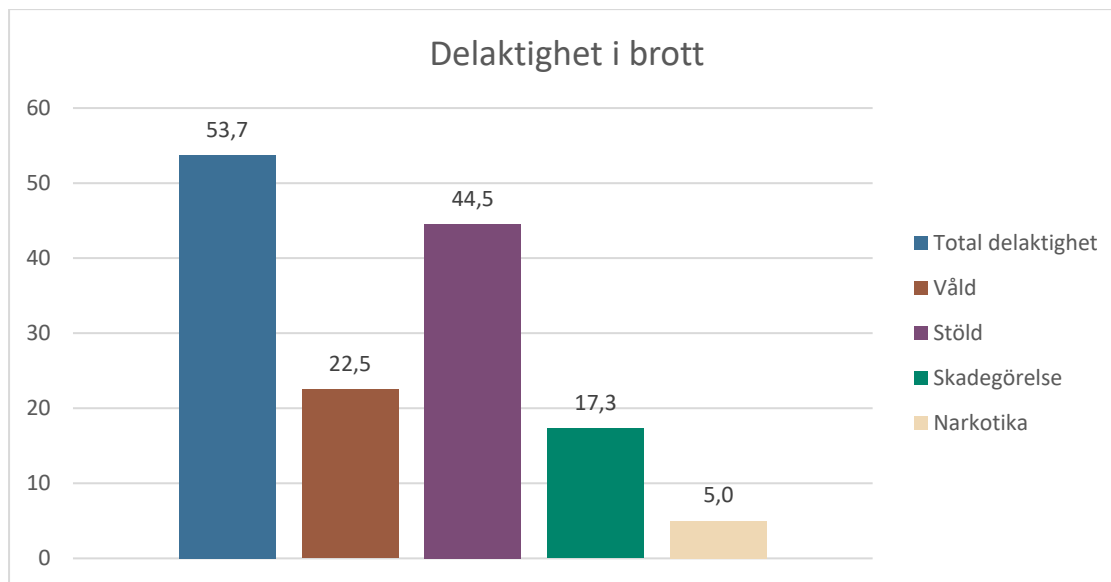
I figur 9.2 ovan beskrivs den självrapporterade utsattheten för olika typer av brott bland elever i årskurs 9 i Hallands län. Totala andel elever som utsatts under de senaste tolv månaderna samt uppdelat i fem typer av brott: stöld, misshandel, hot, rån och sexualbrott. Jämfört med riket (48 %) är den totala utsattheten för brott lägre bland elever i Hallands län (ca 42%). Statistiken för Halland går inte att redovisa utefter kön pga. för få antal svarande elever för länet, därav redovisas bara andelar totalt.

I figur 9.3 nedan beskrivs delaktighet i brott: andelen elever i Hallands län som uppger att

⁵⁸ Brottsförebyggande rådet (2020) - Nationella trygghetsundersökningen 2020 – appendix

⁵⁹ Brottsförebyggande rådet (2020) - Skolundersökningen om brott 2019 – regional statistik

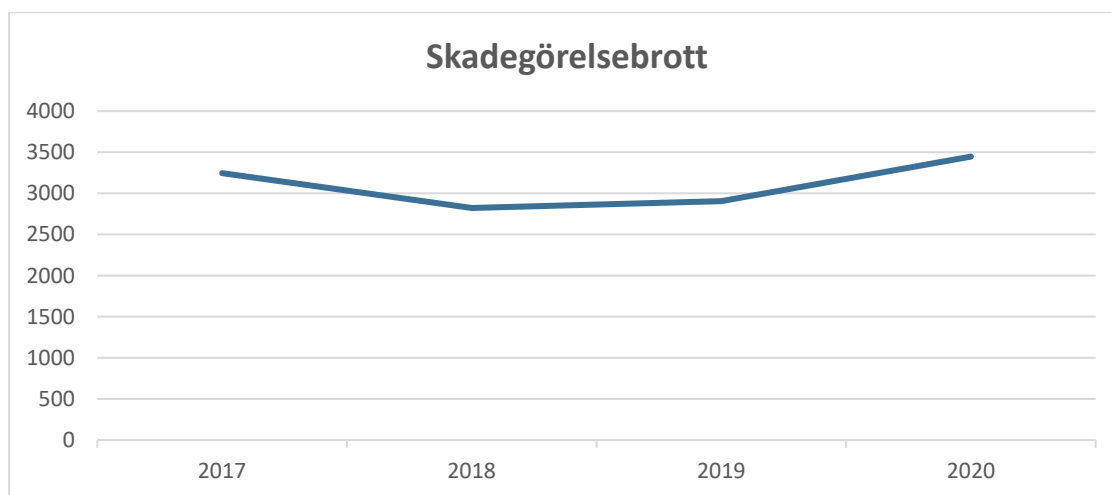
de varit delaktiga i olika typer av brott. Drygt hälften (ca 54 %) av eleverna i Hallands län uppger att de begått något brott (stöldbrott, våldsbrott, skadegörelse eller narkotikabrott) vid minst ett tillfälle under de senaste tolv månaderna. Den totala delaktigheten i brott är högre bland eleverna i Hallands län jämfört med riket som ligger på 52% år 2019.

Figur 9.3. Självrapporterad delaktighet i brott bland elever i årskurs 9 i Hallands län

Skadegörelsebrott

Antalet anmälda skadegörelsebrott har ökat i Halland under 2020 med ca 19 % jämfört med år 2019⁶⁰. Samtliga kommuner har ett ökat antal brott år 2020 jämfört med 2019. Detta kan jämföras med att skadegörelsebrotten ökade 2020 i hela Sverige med 14% jämfört med 2019⁶¹, se figur 9.4 nedan.

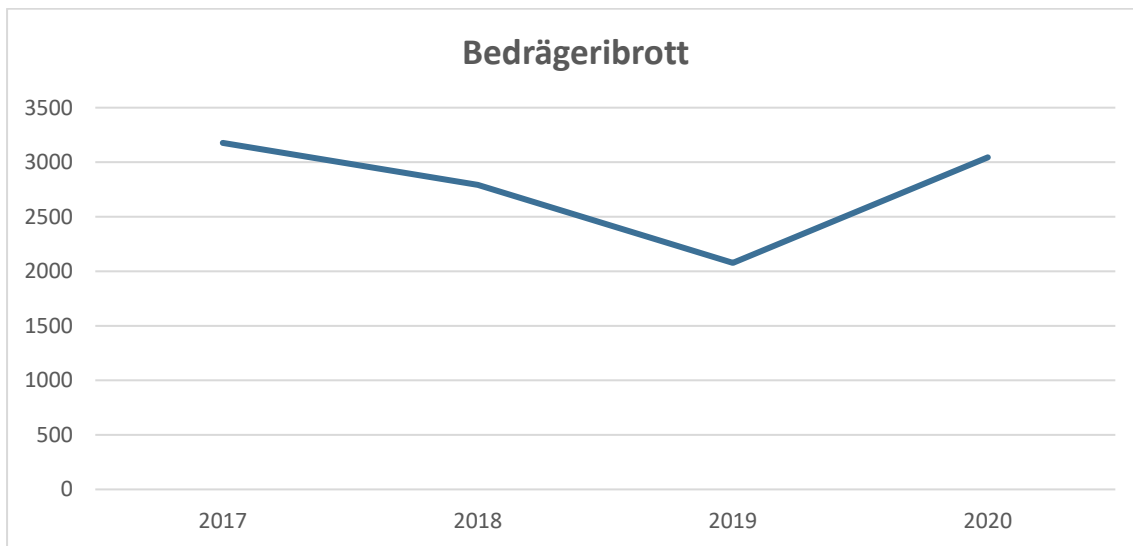
Figur 9.4. Utveckling av antalet anmälda skadegörelsebrott i Hallands län år 2017-2020.

⁶⁰ Status, Click view (u.å) – Statistik polisområde Halland

⁶¹ Brottsförebyggande rådet (2020). Kriminalstatistik – anmälda brott

Bedrägeribrott

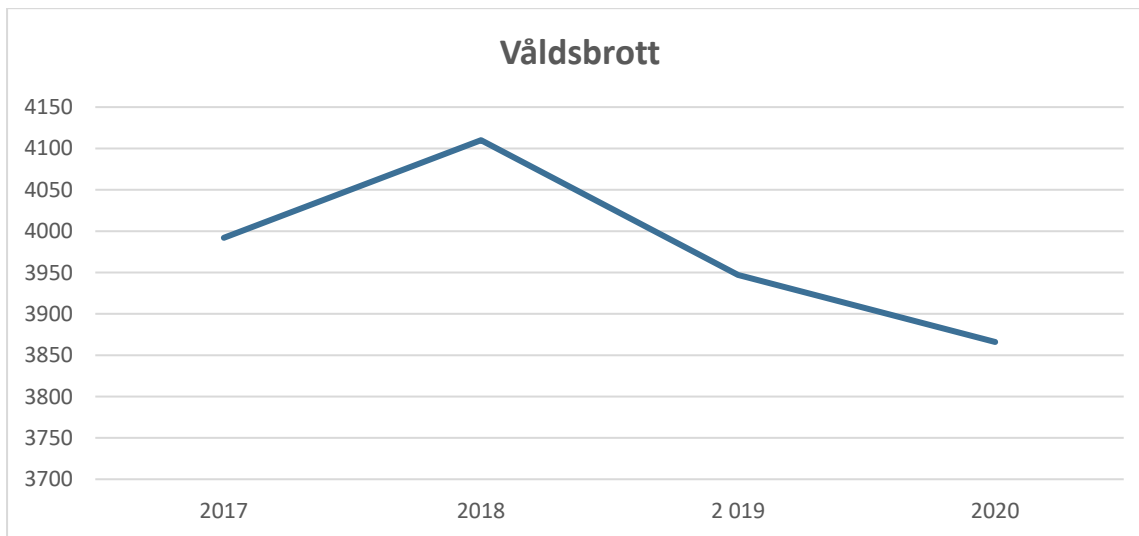
Antalet anmälda bedrägeribrott ökade i Halland under 2020 med ca 46 % jämfört med föregående år. I denna kategori ingår brott så som häleri, utpressning, identitetsbedrägerier, fakturabedrägerier, bidragsbrott, penningtvättbrott med flera. Utvecklingen mellan år 2017–2019 var av nedåtgående karaktär men vände och ökade sedan under år 2020⁶², se utvecklingen i figur 9.5 nedan.

Figur 9.5. Utveckling av antalet anmälda bedrägeribrott i Hallands län år 2017-2020.

Våldsbrott

Antalet anmälda våldsbrott ökade från år 2017 till 2018, och har mellan år 2018–2020 minskat. Dock var minskningen mellan år 2019 och 2020 relativt låg, 2 %, se figur 9.6 nedan.

Figur 9.6. Utveckling av antalet anmälda våldsbrott i Hallands län år 2017-2020.

⁶² Status, Click view (u.å) – Statistik polisområde Halland

Oro för misshandel och sexuella övergrepp

Andelen i Hallands län som år 2020 uppgav i NTU att de ofta under det senaste året oroat (mycket/ganska ofta) sig för misshandel var 11% (16–84 år). Det är en liten ökning jämfört med år 2019 då andelen var 9 %. Andelen är i princip lika stor bland män som bland kvinnor (11 % respektive 10 %). Andelen som uppgav att de oroar sig (mycket/ganska ofta) för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp var 11 procent (16–84 år). Andelen är på samma nivå som år 2019 men kvinnor uppger i betydligt högre utsträckning att de ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp jämfört med män i länet (18% respektive 2 %) ⁶³.

Våld i nära relationer

År 2020 polisanmäldes 23 200 fall av misshandel av kvinnor över 18 år i Sverige. I 80 % av fallen var kvinnan bekant med förövaren ⁶⁴. I Huskurages larmrapport, *Skuggpandemin*, framgår det att våld i nära relationer för kvinnor nationellt sett ökat med 15,4% mellan år 2019 och 2020. I larmrapporten från Huskurage presenteras en sammanställning av vad myndigheter och organisationer som arbetar med frågan om mäns våld mot kvinnor och våld mot närstående rapporterat om i samband med pandemin och det framgår att våld i nära relationer för kvinnor nationellt ökat med 15,4% under år 2020 jämfört med år 2019. Även våld i nära relationer för män ökade något. Det sexuella våldet med oäktsam våldtäkt i relation ökade med ca 32 % ⁶⁵.

Mörkertalet är dock stort eftersom en stor andel våldsutsatta aldrig anmäler de övergrepp som de utsätts för i den nära relationen. Uppskattningsvis polisanmäls cirka en fjärdedel av våldet i nära relationer ⁶⁶.

Vad gäller kartläggning av våld i nära relationer i Halland så framgår det i *Öppna jämförelser av våld i nära relation* att enbart hälften av kommunerna i Hallands län (5 av 6 kommuner som besvarat frågan) kartlagt antalet vuxna som utsatts för våld av närstående samt antal barn som utsatts för eller bevittnat våld av närstående. Avsaknaden av statistik gör det därmed svårt att följa utvecklingen på såväl lokal som regional nivå ⁶⁷. Däremot ger följande indikatorer en bild av utvecklingen av brottskategorier som har en stark koppling till våld i nära relationer samt mäns våld mot kvinnor.

Sexualbrott

År 2020 anmäldes 25 000 sexualbrott i Sverige och de vanligast förekommande sexualbrotten var sexuellt ofredande och våldtäkt. Av de anmälda våldtäkterna gällde närmre hälften våldtäkter mot barn. Av de anmälda våldtäkterna mot vuxna, 18 år eller äldre, var 95 % brott mot en kvinna och 5 % mot en man ⁶⁸.

Antalet anmälda sexualbrott minskade med ca 5 % i Halland under år 2020 jämfört med år 2019, 439 respektive 463 brott. Siffran för år 2020 är dock högre än den varit tidigare år ex. mellan åren 2010–2015. I en av länets kommuner var det en ökning av antalet anmälda

---

⁶³ Brottsförebyggande rådet (2020) - Nationella trygghetsundersökningen 2020

⁶⁴ Brottsförebyggande rådet (2021) – Våld i nära relationer

⁶⁵ Huskurage (2021) – Skuggpandemin – Betydligt fler utsatta för våld i hemmet under 2020

⁶⁶ Nationellt centrum för kvinnofrid (u.å) - Våld i nära relationer

⁶⁷ Socialstyrelsen (2021) – Öppna jämförelser av våld i nära relation

⁶⁸ Nationellt centrum för kvinnofrid (u.å) - Kriminalstatistik och våldsutsatthet

sexualbrott år 2020 jämfört med år 2019⁶⁹. Det kan jämföras med att antalet anmälda sexualbrott ökade år 2020 i Sverige med 8% jämfört år 2019⁷⁰.

I 2 av länets 6 kommuner har antalet anmälningar inom brottstypen köp av sexuell tjänst ökat år 2020 jämfört med år 2019. I den ena kommunen har det endast skett en liten ökning medan det i den andra kommunen har skett en ökning på 71% år 2020⁶⁹.

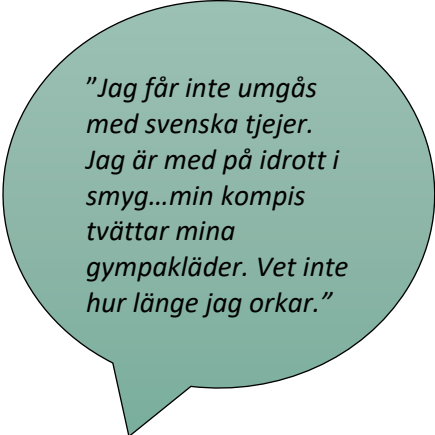
Brott mot frihet och frid

Brott mot frihet och frid avser brott som olaga hot, olaga tvång, grov kvinnofridskränkning, människorov, äktenskapstvång med flera. Antalet anmälda brott mot frihet och frid ökade i Halland år 2020 med ca 27 % jämfört med år 2019. Siffran för år 2020 är den högsta siffran antalet anmälda brott sett över en 10 årsperiod för länet, det anmäldes 3496 brott år 2020 och 2751 år 2019. I 5 av 6 kommuner ökade antalet anmälningar och i 3 av 6 kommuner är siffrorna för år 2020 de högsta siffrorna över en 10 årsperiod⁶⁹.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Statistik över hedersrelaterat våld finns i nuläget inte att tillgå på en samlad nivå för Hallands län men det är av värde att lyfta problematiken som beskrivs i rapporten *Kartläggning bortförda personer i en hederskontext och barn som uppges vara gifta – under 2019*. Rapporten konstaterar att det i en majoritet av de uppmärksammade ärendena rör sig om barn, som således omfattas av skolplikt och där samhället har ett omfattande lagstadgat ansvar när det gäller att skydda och se till att den ungas hälsa och utveckling inte skadas⁷¹.

I kartläggningen *Ung 018*⁷² av *Tjejers rätt i samhället, TRIS*, framgår det att 66% av flickor med utomnordiskt födda föräldrar uppger ett oskuldskrav, motsvarande siffra för pojkar är 35%. Totalt sett var det var femte flicka och var tionde pojke som uppgav ett oskuldskrav. Detta krav medför vidare konsekvenser, främst för flickorna, så som att begränsas och inskränkas i det vardagliga handlingsutrymmet samt rädsla för att utsättas för tvång, hot och våld vid en otillåten kärleksrelation. Enligt kartläggningen är det överlag flickor med ett oskuldskrav som har de allra tuffaste förutsättningarna och det minsta handlingsutrymmet att leva ett självvalt liv.

"Jag får inte umgås med svenska tjejer. Jag är med på idrott i smyg...min kompis tvättar mina gympläder. Vet inte hur länge jag orkar."

⁶⁹ Brottsförebyggande rådet (u.å.) - Statistikdatabas

⁷⁰ Brottsförebyggande rådet (2020) – Kriminalstatistik 2020 - anmälda brott

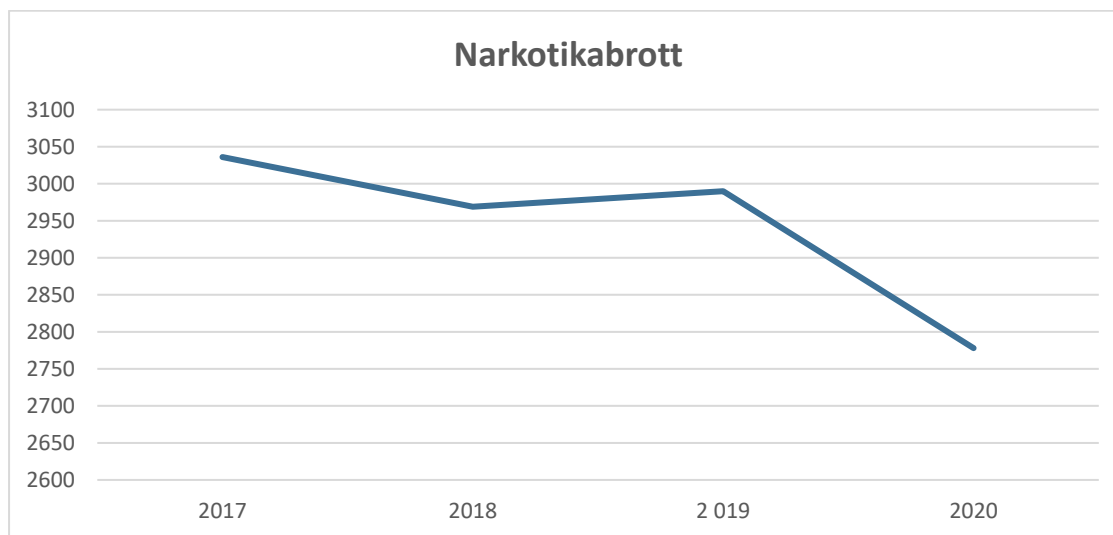
⁷¹ Länsstyrelsen Östergötland (2020) - Nationell kartläggning, bortförda personer i en hederskontext samt barn som uppges vara gifta – under 2019.

⁷² TRIS – tjejers rätt i samhället (2019) - Ung 018 – en kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck i Uppsala

Narkotikabrott

Under år 2020 anmäldes 2778 narkotikabrott i Hallands län, vilket innebär en minskning med 7 % jämfört med föregående år. Utvecklingen för antalet anmälda narkotikabrott mellan år 2017–2019 har varit relativt oförändrad⁷³, se utvecklingen i figur 9.7 nedan. Narkotikabrotten tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripande verksamhet.

Figur 9.7. Utveckling av antalet anmälda narkotikabrott i Hallands län år 2017-2020.

Avloppsmätningar – narkotikaspår

Provtagningar i och analyser av avloppsvatten är en pusselbit i det kontinuerliga arbetet med att skapa lokala och regionala lägesbilder. Syftet med analyserna av narkotikaspår är att få en bild av bruket av amfetamin, cannabis, kokain, MDMA och tramadol i Hallands län.

Vid mätningstillfället under 2020 genomfördes och redovisades mätningar för hälften av länets kommuner: Kungsbacka, Laholm och Hylte. Resultaten av avloppsmätningarna som genomförts år 2020 visar på viss positiv utveckling av narkotikaanvändningen. Cannabis och Tramadol är de två preparat som dominerar narkotikaanvändandet i Halland, så även i riket. Av mätningarna framgår det att båda preparaten visar på en nedåtgående trend vid provtillfällena under år 2020 jämfört med år 2019⁷⁴.

⁷³ Status, Click view (u.å) – Statistik polisområde Halland

⁷⁴ Länsstyrelsen Halland (2020) – Narkotikaspår i Hallands avloppsvatten

Referenslista

Arbetsförmedlingen (2021). *Deltagare i etableringsprogrammet*: [Insatser och program - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](#)

Arbetsförmedlingen (2021). *Deltagarperioder i JOBB och utvecklingsgarantin*: [Insatser och program - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](#)

Arbets- och miljömedicin syd (2021). *Barnmiljöhälsorapport Halland 2021: Barnmiljöhälsorapport 2021 Halland (sodrasjukvardsregionen.se)*

Brottsförebyggande rådet (2021). *Kriminalstatistik 2020 - anmälda brott*: [Anmälda brott - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](#)

Brottsförebyggande rådet (2020). *Kriminalstatistik 2020 - anmälda brott. Slutlig statistik: Microsoft Word - Sammanfattning anmalda helar 2020.docx (bra.se)*

Brottsförebyggande rådet (2020). *Nationella trygghetsundersökningen 2020 – appendix Hallands län*: [Nationella trygghetsundersökningen 2020. Appendix - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](#)

Brottsförebyggande rådet (2020). *Nationella trygghetsundersökningen 2020*: [Nationella trygghetsundersökningen 2020 - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](#)

Brottsförebyggande rådet (2020). *Skolundersökningen om brott 2019 – regional statistik: Skolundersökningen om brott - Brottsförebyggande rådet (bra.se)*

Brottsförebyggande rådet (u.å.). *Statistikdatabas*: [Statistik - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](#)

Brottsförebyggande rådet (2021). *Våld i nära relationer*: [Våld i nära relationer - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](#)

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (u.å). *Har tobaksanvändningen ökat eller minskat?*: [Har tobaksanvändningen ökat eller minskat? - CAN](#)

Folkhälsomyndigheten (u.å). *Folkhälsodata, Behörighet till gymnasieskolan: Gymnasiebehörighet — Folkhälsomyndigheten (folkalsomyndigheten.se)*

Folkhälsomyndigheten (u.å). *FolkhälsoStudio, ohälsotal 2020*: [FolkhälsoStudio \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Folkhälsomyndigheten (2020). [Nationella folkhälsoenkäten – Hälsa på lika villkor: Nationella folkhälsoenkäten – Hälsa på lika villkor — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Folkhälsomyndigheten (uå): [Vad är folkhälsa? — Folkhälsomyndigheten](#)

folkhalsomyndigheten.se)

Folkhälsomyndigheten (u.å). *Utveckling av barns och ungas hälsa: [Utveckling av barns och ungas hälsa — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](http://folkhalsomyndigheten.se)*

Folkhälsomyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner (u.å). *Mötesplats social hållbarhet: [Mötesplats social hållbarhet \(folkhalsomyndigheten.se\)](http://folkhalsomyndigheten.se)*

Huskurage (2021). *Skuggpandemin – Betydligt fler utsatta för våld i hemmet under 2020: [Skuggpandemin-En-larmrapport-från-Huskurage.pdf](http://Huskurage.pdf)*

Indikatorlabbet (u.å). *Dödlighet i alkoholindex: [Indikatorlabbet \(ANDT\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](http://Indikatorlabbet (ANDT) — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se))*

Indikatorlabbet (u.å). *Dödlighet i lungcancer: [Indikatorlabbet \(ANDT\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](http://Indikatorlabbet (ANDT) — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se))*

Indikatorlabbet (u.å). *Narkotikarelaterad dödlighet, EMCDDA: [Indikatorlabbet \(ANDT\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](http://Indikatorlabbet (ANDT) — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se))*

Indikatorlabbet (u.å). *Tillsynsbesök tobak försäljningsställen: [Indikatorlabbet \(ANDT\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](http://Indikatorlabbet (ANDT) — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se))*

Kolada (u.å). *Arbetslöshet 16–24 år, årsmedelvärde: Jämföraren - Kolada*

Kolada (u.år). *Arbetslöshet 18-64 år, årsmedelvärde: Jämföraren - Kolada*

Kolada (u.å). *Ekonomiskt bistånd, andel: Jämföraren - Kolada*

Kolada (u.å). *Långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde: Jämföraren - Kolada*

Kolada (u.år). *Långtidssjukskrivna, andel: Jämföraren - Kolada*

Kolada (u.å). *Öppna jämförelser – folkhälsa: [Öppna jämförelser folkhälsa 2019 — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](http://Öppna jämförelser folkhälsa 2019 — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se))*

Kolada (u.å). *Öppna jämförelser – hållbara städer och samhällen: Jämföraren - Kolada*

Länsstyrelsen i Hallands län (2021). *Bostadsmarknadsanalys Halland 2021: [Bostadsmarknadsanalys 2021 \(lansstyrelsen.se\)](http://Bostadsmarknadsanalys 2021 (lansstyrelsen.se))*

Länsstyrelsen Halland (2020). *Narkotikaspår i Hallands avloppsvatten.*

Länsstyrelsen i Hallands län (2021). *Verksamhetsplan 2021: [Verksamhetsplan 2021 \(lansstyrelsen.se\)](http://Verksamhetsplan 2021 (lansstyrelsen.se))*

Länsstyrelsen Östergötland (2020). *Nationell kartläggning, bortförda personer i en hederskontext samt barn som uppges vara gifta – under 2019:*

[nationell kartläggning bortfordra personer mars2020.pdf \(lansstyrelsen.se\)](#)

Migrationsverket (2021). *Kommunmottagna enligt ersättningsförordningen: Statistik om anvisning till kommuner och bosättning - Migrationsverket*

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (u.å). *Föräldraskapsstöd: Föräldraskapsstöd - MFoF*

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (2020). *Indikatorer för uppföljning av föräldraskapsstöd, familjerådgivning, familjerätt och internationella adoptioner: Indikatorer - slutrapport 20200601.pdf (mfof.se)*

Nationellt centrum för kvinnofrid (u.å). *Kriminalstatistik och våldsutsatthet: Kriminalstatistik och våldsutsatthet - Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) - Uppsala universitet (uu.se)*

Nationellt centrum för kvinnofrid (u.å). *Våld i nära relationer: Våld i nära relationer - Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) - Uppsala universitet (uu.se)*

Nationella operativa avdelningen (2019). *Kriminell påverkan i lokalsamhället – en lägesbild för utvecklingen i utsatta områden: Kriminell påverkan i lokalsamhället.PDF*

Ramboll Sverige (u.å). *Social hållbarhet: Vad är social hållbarhet? - Ramboll Sverige*

Regionfakta (u.å). *Hallands län - föräldrapenning vid barns födelse: Föräldrapenning ersatta dagar - Regionfakta*

Regionfakta (u.å). *Hallands län – medellivslängd: Medellivslängd - Regionfakta*

Regionfakta (u.å). *Hallands län - valdeltagande i kommunvalet: Valdeltagande i kommunvalet - Regionfakta*

Region Dalarna (2017). *Samling för social hållbarhet i Dalarna, delrapport 1: delrapport-1.pdf (regiondalarna.se)*

Rikshandboken i barnhälsovård (2021). *Hembesök: Hembesök - Rikshandboken i barnhälsovård (rikshandboken-bhv.se)*

Skolverket (2021). *Så här fungerar förskolan: Så här fungerar förskolan - Skolverket*

Socialstyrelsen (u.å). *Dödsorsaksregistret: Dödsorsaksregistret - Socialstyrelsen*

Socialstyrelsen (2017). *Hemlöshet 2017 – omfattning och karaktär: Hemlöshet 2017 – omfattning och karaktär (socialstyrelsen.se)*

Socialstyrelsen (2018). *Statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor 2018: Statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor 2018 (socialstyrelsen.se)*

Socialstyrelsen (2021). *Öppna jämförelser av våld i nära relation: [Öppna jämförelser av våld i nära relationer - Socialstyrelsen](#)*

Statistiska centralbyrån (u.å). *Befolkningsstatistik efter inrikes och utrikes födda: [Befolkningsstatistik \(scb.se\)](#)*

Status, Click view (u.å). *Statistik polisområde Halland.*

TRIS – tjejers rätt i samhället (2019). *Ung 018 – en kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck i Uppsala: [UNG 018 – En kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck bland unga i Uppsala - Hedersförtryck \(hedersfortryck.se\)](#)*

UNDP, Globala målen och Regeringskansliet (u.å). *Agenda 2030 och globala målen: [Om oss – Globala målen \(globalamalen.se\)](#)*

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland